

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

304621 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6,
సంపుటము, ౬

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల II వ తేది గురువారము
సిద్ధాద్ధి నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ కృత్యమం.

NO. 134
సంచిక ౧౩౪

KAMINIYA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి వుష్ణవేగము యిడియో శక్తియగుట మెరుగునగుట చలువగలుగుట ముత మాంద్యము బడయుట ముగ్ధాకృతి మెరుగునగుట తలవెండ్రెము పరిశుభముగ నిగనిగలాడుచుండుట ముగ్ధాకృతి ముగ్ధాకృతి ముగ్ధాకృతి ముగ్ధాకృతి

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తలవెండ్రెములకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి చాచి బాగుగా పెంచుటకు కనిన కేర్తు లీతినూనె నుంచు కృత్యము. ముగ్ధాకృతి మెరుగునగుట పట్టు కంటి మెల్లదూరము నిచ్చును. మెరుగునగుట చాలవల్లభదనమును కలిగించును. పరి మెండ గుటకలన కంద్రుల కలుగు మార్పును మెరుగ్గొట్టి నూతన కృత్యము కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైంది. శ్రీలలిత కృత్యము లకును నెక్కువకును మహావలూలము నునరించినది.

శ్రీమద్విని సహాయముగించుచుండును.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చార్జీ 0-5-0 అణాలు.
మామిడులు 2-10-0 ని. పి. చార్జీ 0-12-0 అణాలు.

సోల్ ఏజెంట్లు:
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమిక్లు కంపెనీ,
(D 125 W 100) 155, జామూమసీదు, బొంబాయి.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

కీరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మజిజ్ఞాసా.

తత్వముల సవ్యావహరము నురించిన శాస్త్రీయవర్ణన

గ్రంథకర్త:- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఉన్నతవిద్యా పరీక్షని గ్రంథము. వెల ఒకబుడ్డి.

మొదలగు, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాస్త్రాలయము

పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) తెగరోగములకు మర్యాదము చుండు తుక్కోనునున్నట్లు ఎకటికి తెలియును. ఒక్కము లేదు. పినిపాకీ నున్నను కఠినవిత్తుల చనిలేదు. దువ్వ పైక మోచుటచుండునను ఎటువై తెలుపు, వచ్చు అను మామ విధముల తెగరోగమును మామ ప్రాకులలో నున్నను. దీన్ని 1-కి 2-0-0 కందర్రాపార్చు. చాచుమొట్ట.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన మీ వైకము మీకు ఇయ్యబడును

వనమూలికలచే చేయబడును నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను చూచి కొనిన మోసముండదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు

చక్కని డబ్బీలో వెల ౮ అణాలు. అన్ని దుకాణముల లోను దొలుకును.

ఆమృతాంజనము డి పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేర కోట్ల, బోయ్ల, బొంబాయి

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

వివోదమైన గాలి తలగడలు.

పిటియంగుండు కొరాయియొక్క మరచిలను పిటియంగుండు గాలిని వింపుకొని మరిను మునుపటివలె కిసి.

మీ యెడల మిక్కిలిసాఫ్త కరమైన తలదించును. ఒక్కరతనప్పుడు మరచిలను గాచియంతయు పోయినట్లు తెలుపగాని పిటియంగుండు గాలి యుండుకొనవచ్చును ఇది శిరోబాధ గలవారికి.

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రజాసామాన్యులకును మిగుల ప్రయోజనకరమైనది. ఒకసారిపరీక్షించి సాఫ్తమును పొందును. వెలదించు 1-కి అణాలు 0-5-0, తలవెండ్రు కృత్యము. (536)

వినినామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ, సం. 6, వెంకటేశ్వరశ్రీపీఠ, సామాకాదు కేట, మద్రాసు.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural—" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batula (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS

(669)

ప్రకటన

మహా మహావాక్యాయ నిక్కండ మొకటర్తు కవి పరిచియులైన ఆంధ్రప్రదేశ్ములైన కృత్తిగ్రంథములు గలవు. అంధ్ర భాషాభిమాను లెవరైనను గ్రంథముల నెచ్చువేయినదల నెత్తెనరే వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన భవనముగా మహాశ్రీ గ్రంథముల విను నుపై శ్రద్ధాపూర్వకములకు నిగ్గులుగలరు. అందులకు భాషా నేరన జేయుటయును నిక్కరము క్షితియుండును వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు నునా మము జేయుటయును రెండు సుకృతములుగా నిలుగ గలవు.

1 శ్రీమతి మూధవము (నాంకయ్య) 2 శ్రీమతి శాచలయమల్యయ్య (నాంకయ్య) 3 అజామిలో సాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సర్వనారాయణపామనము (నాంకయ్య)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాడు గిది వినినామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాస్త్రాలయము, తంబు శెట్టిపీఠ, మద్రాసు.

భారత శాసనసభ.

రాజభక్తి కీర్తన మంగీకృత మగుట.

ప్రశ్నోత్తరములు.

10 వ తేదీని నిర్మాణమునందు భారత శాసనసభ గూడెను. రాజభక్తిని సభాభ్యుత్థానమునకు చేర్చుటకు సభకు వచ్చియుండిరి. సభా కట్టబాటులను మన్నింపుదుమని డబ్బియూ. ఇక్రూ, చాదర్, మహమ్మదు ఇస్మాయిలు, రెవెన్యూలు జనరలు సర్ మామట మద్యుగాడు ప్రమాణములను జరిపిరి.

మంజూరు కలవరము

ఆసరము శర్మగారు రచించిన ప్రశ్నకు సర్ విల్లియం విన్సెంటు గారిట్లు జవాబు చెప్పిరి. అల్లరులు జరిగినప్పుడు పరిపాలనమునందు నిర్వహించవలసిన కార్యభారము వృద్ధియగుటచే సర్ మైకేల ఓవ్యయ్యగారికి సామాన్యభూతులగు మందులకు సర్ ఎడ్వర్డు మాక్లిగనుగారిని భారత ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేకముగ నియమించవలసి వచ్చెను.

మంజూరులో సూక్ష్మ అలాప్రయోగమును గురించి యెన్నియో ప్రశ్నల సదిశి

లాహోరు సెంట్రలు జయిలులో 88 కి కొరడా బెట్టులు కొట్టినట్లు మాలిగారికి విన్సెంటు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

శర్మగారు క్రింది ప్రశ్నలు చేసిరి:—మార్షలూ శ్యామ స్థానములను, రెండుమందిని విచారించి? ఎంతమందికి మరణ దండన విధించి? యావత్తరము ద్వీపాంతరవాసము లెందరు చేసిరి? మూడేండ్లకు మించి యెంతమందికి ఖయ్యు చేసిరి? ఎంతమంది ఆస్తిని గోల్పోవునట్లు ఉత్తరువు చేసిరి? అట్టివారిలో నెంతమంది కడలింపును, దరఖాస్తుచేసిరి? ఉరితీయటకు ముందే అట్టివారి విన్నపములను ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రాద్ధముగ యోచించి పరిష్కరించిరా? మరణశిక్ష చేసినవారిలో నెంతమంది ఉరితీసిరి? ఎంతమందిశిక్షలను తగ్గించి? ఆస్తికి సంబంధించిన ఉత్తరువును ఎంతమందివిషయములో రద్దు చేసిరి?

సర్ విల్లియం విన్సెంటు గారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—852 మందిని విచారణచేసిరి. 108 మందికి మరణదండన, 285 మందికి ద్వీపాంతరవాసము, 104 మందికి మూడేండ్లకు మించిన ఖయ్యు, 885 మంది ఆస్తిని గోల్పోవునట్లును విధించిరి. వీరందరిని 121 వ నెక్సను ప్రకారము శిక్షించిరి. సభ్యులూ నెక్సనును చూచుకొనవలయును. దాని ప్రకారము ద్వీపాంతరవాసమునకును ఆస్తిని గోల్పోవుటకును తక్కువ శిక్షను చేయటకు విలులేదు. మరణ శిక్షను చేసిన వారందరూ దరఖాస్తులు పెట్టిరి. ఉరితీసిన 18 గురిని నన్న ప ముల ను శిక్షకు ముందే ప్రభుత్వము వారు విచారించిరి. మరణశిక్షను చేయనివారిలో నెంతమంది విన్నపములను పంపుకొనిరో ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. కాని విన్నపములను మంజూరుచేసి వారి విషయమునను పంపుకొని వారి విషయమునను కూడ స్థానిక ప్రభుత్వమువారు యోచించిరి. 18 గురిని ఉరితీసిరి. 448 మంది శిక్షలను తగ్గించిరి. 882 మంది ఆస్తివిషయమై చేసిన ఉత్తరువును రద్దుచేసిరి. పదిమంది విషయములలో శిక్షల నమలుజరుపలేదు.

శర్మగారు క్రింది ప్రశ్నల సదిశి:—అల్లరులు జరిగినప్పుడు వార్తలు ప్రకటించుటలలో భారతీయత ప్రకటన విరోధియవత్రికలను సర్ సమానముగ చూచిరా? అట్లు చేయనియెడల కారణమేమి? దీనివిషయమై మంజూరు కలవరమునందు భారత ప్రభుత్వమువారు మేర యెత్తవుచేసిరా? విన్సెంటు గారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:—ఈ ప్రతికూల ఆవత్రికలు ఆమతారతమైనను లేకుండ వార్తలను పరిశోధనచేసి ప్రకటించుట కనుజ్ఞ ఇచ్చినట్లు భారత ప్రభుత్వము వారికి తెలిసెను. భారత ప్రభుత్వమువారు లేకుండు ప్రకటన పాలింపలేదు. మాలిగారు మార్షలూను గురించి మరికొన్ని ప్రశ్నలను చేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

దక్షిణాఫ్రికాలోని కర్షక శాసనము విషయమై శర్మగారు చేసిన ప్రశ్నకు సర్ జార్జి బార్నెసు గారిట్లు జవాబిచ్చిరి:—సభ్యులు ప్రశ్నించిన విషయమునకు సమాధానము రాజభక్తిని నిధి ప్రారంభోపన్యాసమునందు కలదు. రాజభక్తిని గానము, భారత సభితులను దీని ప్రాముఖ్యమును బాగుగ గుర్తించి, వారిని భారతీయ రాయబారులు దర్శించిరి. సంఘమువారు కృత హారమునందు విచారించుదురు. బెంజిమను రాబర్టుసన్ గారు ప్రతినిధిగ వచ్చుదురు.

రైలువేసాముగ్గి.

ఎంత రైలువే సాముగ్గిని భరతవర్షమునందు తైలుకు కంపెనీయము వానివిజయ యెంత యుండునదియు తెలుపుదని శర్మగారు కోరిరి. దానికి సర్ ఆర్థు అండర్సన్ గారిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:—774 మైళ్లు కొత్తపట్టాలు; ఒకసారి ఉపయోగించినది. 217 ఇంజనులు (లోకోమోటివులు) 5428 బండ్లును కంపెనీచేసెను. 195 లోకోమోటివులను 4908 బండ్లును శివ్వ బద్ది మిదనడిచేది. తక్కిన సాముగ్గి వివరములను వెలుపుటకు సాధ్యముకాదు. తక్కిన సుదేశీకొనినగాని దాని కిమ్మతు లేదు. యధము అంతయెందుటకు ధూర్వము 157 ఇక్విలాకోమోటివులను 2500 బండ్లును వానిస్థానీ భర్తీచేయుట కోర్టులు చేయబడినది. ఈ సంవత్సరము 1,100 మైళ్లుకట్టలు కంపెనీలకు వచ్చును. రైలుకంపెనీలకువచ్చు కలుగకుండ దొరకనువారు చూచెదను.

స్వేచ్ఛలు కానిస్తేవిలు.

చందాగారిట్లు ప్రశ్నించిరి:—దీర్ఘిత్వాట్టి కమ్మిన నరకొందరిని స్వేచ్ఛలు కనిస్తేవిలు కింక నియమించెనా? వారి చేరుటకు తెలుపుదరా? అప్పుడు పోలీసు సిబ్బందిలో నెంత మందిగలరు? అప్పుడు స్వేచ్ఛలు కనిస్తేవిలును నియోగించుట కసరమా? అపరాధముక్రింద నా వారికాపని కల్పించుట? వారిలో నెవరైన కడకర్తవ్యమును చేసిరా? అట్లు కాని యెడల అధికారు లేమిచేసిరి? ఎంతకాలము ఆశయము త్రవ వరులలో నుండెను? కడవార దాని నెట్లు రద్దుచేసిరి?

సర్ విల్లియం విన్సెంటు గారు సమాధానము చెప్పుచు నిట్లు తెలిపిరి:—ఏప్రిల్ 17-వ తేదీని చాండినీ చామలోనల్లరి జరిగినతరువాత పోలీసు నూతులయెండుగురు యెనుమరి మిద జిల్లా స్టేషీలుగారు 14 గురిని స్వేచ్ఛలు కనిస్తేవిలుగ నియమించిరి. వారికేర్రను తెలుపుటకు దలచుకొలేదు. సభ్యులు వారి సామములను చూడవలసినవో వారు చూడరయ్యును. పోలీసుసిబ్బందిలో 1865 మంది కలరు. ఇవన్నెక్కువకు తక్కువ కాని హోదాగలవారు స్వేచ్ఛలు కానిస్తేవిలు ఆరసరమో కాదో నిర్ణయించుట కధికారమున్నది. క్రమలో కలుగుట యెందుట చే వారందరు నియోగించిరి. జబ్బుగనున్నవారెను దీర్ఘిత్వ తేనివారును గాక తక్కినవారు కనుకు వారిచేసిన ఉత్తరువును మన్నించిరి. ఏప్రిల్ 18 వ తేదీని ఆ యెత్తరువు అమలులోనికి వచ్చెను. అల్లరి జరుగదని ధైర్యము కలిగినప్పుడు ఉత్తరువును రద్దు చేసిరి. ఆ యెత్తరువును జిల్లా స్టేషీలుగారు చేసిరి. వారి సేవకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

రాజభక్తి కీర్తనము.

ప్రశ్నోత్తరము రైసకరువార సంధి జరిగినందునకు, యధములో సేవచేసిన వారికి భారత ప్రజల అభివరదించుచు శర్మగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వారిట్లు తమ యపన్యాసములో తెలిపిరి:—

లోకములో నెరిగిన లేని పూజ్యభావము భారతీయులకు తమ సారస్వభావమునందున్నది. యధములో నెన్నియో రాజ్యములు విశాసములైనవి. రాజులు వంద్రప్రస్తుతై. అంగ సామ్రాజ్యమునకు విజయము కలిగి మరింతసేరవడెను. క్రీశాద్ధి చక్రవర్తిగారియందు క్రమల కర్తవ్యభక్తివిశ్వాసములు కలవు. వారు దీర్ఘిత్వ కట్టాభిషేకులైన కరువార వారిని స్మరింపని వారు లేనేలేరు. లోకమునందు నూతనయుగ ముదయించెను. ఉన్నతాదర్శములకులయెత్తుచున్నది. భారతీయులకు పాలకులు తెలిసిన వాగ్దానములను చెల్లించుచు రని నిరీక్షించియున్నారు. సంస్కరణముల విషయమై వారు ఆలోచింపన్నారు. క్రమా ప్రభుత్వభర్మమును తమకువర్తింపజేయకమానని భారతీయులు విశ్వసించుచున్నారు. సంధిసభలో చేసినసేవకు విశేషముచూరాజావారికిని సింహ ప్రభువునకును ప్రజలకృతజ్ఞులు. భారతీయుల హక్కులను నిష్కల్యమభావముతో యోచించెదరని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు.

శర్మగారి యపన్యాసమైనతెదక సభ్యులు వారికితమ సంతోషమును ప్రకటించిరి.

శర్మగారి తరువార కానింబలారు మహారాజావారు మాట్లాడి శర్మగారి భావములతో నేకీభవించిరి. రాయసీతానాథ రాయ, మేజరు 17 మాలిక్ ఉమార్ మాయత్ ఖాకలివానా, మిర్ అఫ్ అత్తి, సేకు నాథయ్యలు, నిగలగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి. వాణిస్వనాకలలోని వారికికూడ మదనము లర్పించవలయునని నూచింపబడినది. దీనిని శర్మగారు అంగీకరించిరి.

నవాబు సయ్యదు నవాబు అలీచాదర్, రాజా సర్ రాంపాల్ సింగుగార్లు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి.

చందా, ఇస్మాయిలుగారుకూడ ఉపస్థానించిరి అంగులకు విజయము కలుగుటెంతయు తృప్తికరమని మాలిగారు నడిపిరి. సారస్వభావముకి విజయము ననుగ్రహించినందునకు వారు దైవమును కొనియాడిరి. భర్మస్థావనముకొరకు యధముజరిగెను. శర్మగారు తనఅహంభావము కలన చేడిపోయెను.

ఇంగ్లండు చరిత్రమునందీ యధము చాలముఖ్యమయమని వాచాగారు నడిపిరి. అంగ్లానా కాదకమునకు భారతీయులు గుఱులైయున్నారు. వారు సంపద సకభించుచున్నారు. కనికారానా, ఎస్. సిస్టా, నవాబుఖాన్ ఫకరఅలీఖాన్ రంగస్వామి అశ్వంగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి.

పైనికవక్షమున శర్మగారిని శర్వసేనాధిపతిగారు అభిసరించిరి. సేన, నావికాదళము చున్నగునన్నియు సవారమైన సేనచేసినది. సమయమువచ్చినప్పుడెల్లకు అది తమ భర్మమును నెరవేర్చుటకు సిద్ధముగ నుండగలవు.

రైలువేసామువారి కక్షమున సర్ ఆర్థుఅండర్సనుగారును పోస్టు టెలిగ్రాఫ్ కాలిలకుమున క్లావగారును కృతజ్ఞతను తెలియజేసిరి.

సభ్యులు పరమోత్సాహముతో తీర్మాన మంగీకరించిరి.

గ్రాండులాడ్డుగారు టెంపురుల సమావేశము:—అగ్ని సగరమునందీ సమావేశము జరిగినది. నిబంధనలను శీతభావలలోనూడ చుద్రించుటకు తీర్మానింపబడినది.

ఇంజనీరు:—డబ్లూ టి. జాకలుగారు (అసిస్టెంటు యింజనీరు) గోదావరి వాడుకవచ్చి 1 వ డివిజనునందీ రి క డివిజనుకు మార్చబడిరి.

రంగూనులో ఇండ్లబాడుగలు:—బర్మాలో యిండ్లబాడుగులను స్థిరతయింపకు కార్మికమువారు తీర్మానించిరి. ధరలు పెంచుకొనుండుటకునూర్చి పనిపొంకు దొరకనువారికి విజ్ఞాపనమును కంపెనీలె నని చేంబకవారు తీర్మానించిరి.

అధికము ఎగుమతి:—రైసెన్సువారును అధికపుకేటకున బ్రిటిషుశక్తమునకు ఎగుమతిచేయవచ్చును. 1-2 రకముల కప్పు కక్కినఅధికమును ఇరరదేశములకు నూడ కంపెనీచున్న సని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్రగ్రంథాలయసభ వారికొకసూచన:—

చెన్నపురిలో జరగనున్న యావత్సాగర గ్రంథాలయ సభయందు, "ప్రతిగ్రంథాలయమునందును పురాణతనజరిగించుట్లు" తీర్మానింపవలయును. దీనిలను రైలుకు తక్కిన వారికి సీలె యలరదును.—అని లొల్లునందీ అంగర కట్టాధి రామాచార్యులు ప్రాయచిన్నారు.

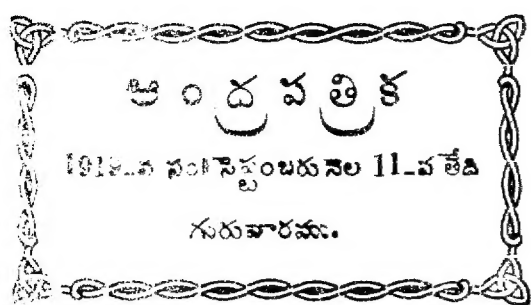
నోటీసు.

గోదావరిజిల్లా రాజ్ లో తాలూకా కడలిగ్రామంలో నుండే శ్రీకామేశ్వరస్వామివారి శివస్థానమును రాజమండ్రి టెంపారిరీ నలుకొల్పవారు ఒకస్కీము తయారుచేయించి నాడు గనుక అందుకు ఆక్షేపణలు వుండేయెడల కడలి ఆచుట్టు ప్రక్కల గ్రామములవారు కోర్టువారితోడి 15-9-1919 తేదీని మనవిచేసికోవచ్చును.

V. Achyuthalingam B. A. B. L.
Vakil for the defendants.

ఆంధ్రమహానగ్రహము
(ఆంధ్రా క్రమము.)
312, తంబుశెట్టి వీధి, జూర్జిటా, మదరాస్

ఇది లాభమును గడించుట కేర్పరువ బడలేదు. తెలుగువారికి అనుకూలముగు భోజనము పెట్టుటకు మాత్రమె యేర్పరుపబడింది. పంటచేయుటకు తెలుగుదేశపు బ్రాహ్మణులే నియమించబడిరి. ప్రారంభమై నెలదినములు మాత్రమె యైనది. ను మారు 100 మంది ప్రతిపూటను భోజనము చేయుచున్నారు. చెన్నపురికి వచ్చు ఆంధ్రు లందరు యిక్కడ భోజనపరుపాయము పొంద ప్రార్థితులు.

చెన్నపురి - బియ్యపు విక్రయము.

చెన్నపురియందు బియ్యమును విక్రయించుటకు తేసిన ఏర్పాటులను దెలుపుచు సివిల్ సప్లయ డిపార్టుమెంటు ప్రాసెస్ లేఖ ముందు ప్రచురింపబడును. ఆ లేఖయందు కృష్ణాజిల్లానుండి నెలకు 30,000 బస్తాల బియ్యమును బర్మానుండి నెలకు 1000 బస్తాల బియ్యమును నేవిధముగ చెన్నపురికి వచ్చుచున్నదియును తెలుపబడినది. చెన్నపురికి బర్మానుండి స్తీమరులును మిగిలిన ప్రాంతములనుండి రైలుబండ్లును వచ్చుటకు మంచి సదుపాయములు గలవు. కాన బియ్యము వచ్చుటకు సదుపాయములు గలవు. మఱియును చెన్నపురి పర్తమునకును సంచదలకును కేంద్రస్థానముగాన బియ్యపు పర్తమును బాగుగ సాగుచున్నది. చెన్నపురికి ధాన్యాదలు విశేషముగ దిగుమతియైన వని ఈక్రింది వివరములు తెలియజేయుచున్నవి. ఈ సంవత్సరమునందు జూనునుండి జూలైవరకు చెన్నరాష్ట్రమునకు దిగుమతియైన 9,670 బస్తాల శనగలందును 14,528 బస్తాల శనగలును, 4771 బస్తాల గోధుమలందు 2848 బస్తాల గోధుమలు, 65518 కాయ ధాన్యములందు 3,433 కాయ ధాన్యములు, 661 మిరపకాయల వాగనులందు 184 మిరపకాయల వాగనులును చెన్నపురికి వచ్చినవి. మొదటి జూలై నెలందు బోట్లమీదను బండ్లమీదను 114 21 బస్తాలును రైలు స్తీమరుల మీద 176991 బస్తాలును బియ్యము చెన్నపురికి వచ్చినవి. చెన్నపురి వాస్తవ్యులకు మాసమునకు 60,000 నుండి 75,000 బస్తాల బియ్యము కావలసి యున్నను మాసమునకు 97,000 బస్తాల బియ్యము వచ్చినదని లేఖయందు తెలుపబడినది. కాని బియ్యము ఏనెల కానెల యందు వచ్చుచుండుట వలనను నిలువ విశేషముగ లేదు. అయినను చెన్నపురియందు బియ్యమునకు కృష్ణాజిల్లా యందుగల కష్టములు లేవని పరిశీతుల నెరిగినవారలకు విశద మగుచున్నది.

చెన్నపురియందు శ్రీమంతులకు మధ్యమస్థి గల వారలకు కష్టము లేకను బియ్యము దొరుకుచున్నది. బీదలకు మాత్రము సులభముగ దొరుకుట లేదని ప్రజల మొరలు తెలియజేయుచున్నవి. చెన్నపురియందు రంగూను బియ్యము జూన్ 1-కి రూ 12-7-0 చొప్పునను డెల్టా బియ్యము జూన్ 1-కి రూ 11-8-0 చొప్పునను అమ్మబడుచున్నది. చిల్లరగ డెల్టా బియ్యము రూపాయకు 3 1/2 శేర్లును రంగూను బియ్యము 4 శేర్లును అమ్మబడుచున్నది. కృష్ణాజిల్లాకు సరివాద్దులందున్న సీతానగరము రాజమహేంద్రవరము మొదలగు స్థలములందు రూపాయకు 3 శేర్లు మాత్రమే అమ్మబడుచున్నది. ఇందు కంట్రోలురు అవలంబించిన నీతి కాకులను కొట్టి గద్దలకు నేసినట్లులున్నది. కృష్ణాజిల్లా రయితులు వారి లాభమును కంట్రోలురు పాడు చేసిపాడవి మొట్టెట్టుచున్నారు. కృష్ణాజిల్లా పరిసరవాసులు చెన్నపురివాసుల పోకర్తమునకై తమకు క్రియముగను బియ్యము నమ్ముచున్నారని గోల పెట్టుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితు

లందు కంట్రోలురు పద్ధతియే కష్టములతో గూడినదని స్పష్టమగుచున్నది.

ఈ నగరమునందు బియ్యమును విక్రయించుటకు మామూలు దుకాణములు గాకను క్రొత్తగ 60 దుకాణములు చవుక బియ్యము నమ్ముట కేర్పాటు చేయబడినవి. ఈ దుకాణములందు బియ్యము కంట్రోలురు ధర ప్రకారము ఒకరూపాయకు అరరూపాయకు పరిమితికి మాత్రమే అమ్మబడును. ఈ విక్రయము గుంపులకును కాలపారణమునకును దొమ్మలాటలకును గారణంబుగ నున్నదని ప్రజలు మొరలిడుచున్నారు. ఇందులకు ప్రతిక్రియ మరేకొన్ని దుకాణములను పెట్టుటయును నెక్కువ బియ్యము నమ్ముటయు నని స్పష్టమగుచున్నది. కంట్రోలురు పద్ధతి వలంబించుటకు గారిణము చాలినన్ని బియ్యము లేకపోవుట యని గ్రహించినపుడు దుకాణములను వృద్ధి చేయుట గాని ఎక్కువ బియ్యము నమ్ముటగాని సాధ్యముగాదు. బెజవాడయందు బీదలకు కంట్రోలురు బియ్యము చెన్నపురియందువలెనే రూపాయకు ఎనిమిదికాలకు మించి అమ్మబడుట లేదు ప్రాచీనము పరిచయము గల వారికన్ని చోట్లను నేదో విధమున నెక్కువ బియ్యము దొరకుచున్నది. కంట్రోలురు బియ్యము కొంచెము చవుకగ నమ్మబడినను చవుకకు దగినట్లులే బియ్యపు స్థితియును నుండును. బియ్యము నూకలు తవుడు నిండియుండును. కంట్రోలురు పద్ధతి వలనను చెన్నపురి యందలి ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు లోనుగాక పోయినను నితర కష్టములవారు కడుచున్న పాట్లు దేవునకెఱుక. చెన్నపురియందైనను ప్రజలు పెట్టెకి మొరలందు కొంత సత్యముగలదని నమ్మవలసి యున్నది. కంట్రోలురు పేరున నెందరో లాభమును బొందుచున్నారు. కంట్రోలురు పద్ధతిని పరిపాలించుట కేర్పడిన యువసంఘ మి విషయములను బాగుగ పరిశీలించి మఱికొన్ని దుకాణములను పెట్టించి యును నితర సదుపాయములను గల్పించియును ప్రజల కష్టములను బాపుటకయి ప్రయత్నించుట యుదితమని చెప్పవలసి యున్నది. అసహజమైన కంట్రోలురు పద్ధతి కంట్రోలురు ధరలు సాధ్యమైనంత త్వరలో తొలగి పోవుటయే యుక్తమని దేశ వ్యవహారములు తెలియ జేయుచున్నవి.

పరిశ్రమ ప్రదర్శన నిలయము

—(101)—

అధికారుల వినిత్రాచరణములు ప్రభుత్వము వారు గతమాసమునందు పరిశ్రమ ప్రదర్శనశాలను గురించి ప్రచురించిన పత్రము వ్యక్తము చేయుచున్నది ఉదాహరణమునందు 1908 సం॥ నందు గూడిన పారిశ్రామిక సభయందు ప్రదర్శనశాలను స్థాపించవలయు నని నిర్ణయించబడినది. ఛాటర్జను గారు మూడేండ్ల తరువాతను 1911 సం॥ నందీశాలను స్థాపించుట ప్రయోజనకరము గాదని నిర్ణయించిరి. పరిశ్రమశాఖాధికారులు ట్రెస్లరు ఇన్నిసుగారులును నీ శాలను స్థాపించుటవలన నేమియును లాభము గలుగదని నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు శాఖాధికారి డేవిసుగారు ప్రదర్శనశాలను స్థాపించుట ప్రయోజనకరమని వ్రాయుచున్నారు. ఇం దెవరిభావములను ప్రజలు విశ్వసించవలసినది యను తెలియకున్నది. ఒకవేళ శాఖాధికారులకు మతిపోయినను ప్రభుత్వమునకేల మతిపోయినదియును తెలియకున్నది. కలకత్తా బొంబాయిలదిట్టి శాలలు స్థాపితములై ప్రజలకు స్వదేశవస్తువులరూపములను జూపుచున్నవి. మూరపుదేశములందు ప్రధానకట్టణములందు వస్తుప్రదర్శనశాలలు గలవు. అయినను నీ విషయమును

నిర్ణయించుటకు చెన్నపురి ప్రభుత్వమునకు 10 ఏండ్లకాలమునందు సాధ్యముగాలేదు. ఇప్పుడైనను సాధ్యమగు నని తోచదు. ఒక ఐ. సి. ఎస్. వండితు డొకవిధమున నిర్ణయించును. రెండవ వండితు డొకవిధమున నిర్ణయించును. మూడవ వండితు డొకవిధమున నిర్ణయించును. ఈ నిర్ణయములను పరిశీలించుటకు ప్రభుత్వపు కార్యదర్శులకు గొంతకాలము పట్టును. ఈ విధముగ వారంభమైన కను లాద్యంతములు లేక చక్రభ్రమము వలె నుండును. ఇది సర్వస్థలైన ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగస్థుల దక్షిణ్యమునకు పాండిత్యమునకు నిదర్శనము. ఇప్పుడైనను డేవిసుగారు మాటి మఱొకరు వచ్చిన నీ విషయ నిర్ణయమున కింకొక దశకము పట్టవచ్చును.

కలకత్తా యందు స్థాపితమైన పరిశ్రమ ప్రదర్శనశాలవలన ప్రజలకు గొంత యువకృతి గలుగుచున్నదని వారిలేఖ విశదము చేయుచున్నది. దేశమునందు మూడువిధములైన పరిశ్రమలు గలవు. 1. దూదియంత్రములు మొదలైన పెద్ద పరిశ్రమలు. ఈ యంత్రాలయందు సిద్ధమగుచున్న వస్తువులను ప్రదర్శించుటవలనను మనదేశ పరిశ్రమల స్థితిగతులు తెలియగలవు. 2. చిన్ని పరిశ్రమలు. బొమ్మలు, చువ్వెనలు, కత్తులు, గాజులు, పెట్టెలు మొదలగు వస్తువులను ప్రదర్శించుట వలనను చిన్ని పరిశ్రమల నారంభించుటకు ప్రజల కభిరుచి గలుగును. 3. గృహపరిశ్రమలు. సులభముగ సామాన్యులు చేయగల వస్తువులను ప్రదర్శించుటవలనను బుట్టలు, బొమ్మలు మొదలగు గృహపరిశ్రమలందు ప్రజల కభిరుచి గలుగును. మైసూరు సంస్థానమునందు గృహపరిశ్రమ వ్యాపనమునకై యవలంబించబడుచున్న మార్గమును డేవిసుగారు గమనించుట సమంజసము.

డేవిసుగారు సూచించిన విధమున పరిశ్రమ ప్రదర్శనశాలను స్థాపించుట పరిశ్రమల వ్యాపనమునకు సాధనముగ నుండగలదు. ఆశాలందు పరిశ్రమల వ్యాపనమున కవసరమైన జ్ఞానమును గలిగించెడి విషయము లుండవలయును.

1. పరిశ్రమలకు సంబంధించిన గ్రంథములు, 2. పత్రికలు, 3. వస్తువులపట్టిలు, 4. వస్తుప్రదర్శనము:— చెన్నరాష్ట్రపు వస్తువులు, ఇతర రాష్ట్రముల వస్తువులు, విదేశవస్తువులు, 5. సలహాల నిచ్చెడి సాధనములు, 6. ఇతర పరికరములు. ఈ సాధనసంపత్తి గల వస్తుప్రదర్శనశాలయములు పరిశ్రమాభ్యుదయమునకు నిస్సంశయముగ దోడ్పడగలవు.

ప్రజలకు వారిదేశములందున్నవగు సహజ వదార్థము లేవియో అవి విదేశములనుండి నిర్మాణ వదార్థములుగ నేరితిని వారిదేశమును తిరిగి చేరుచున్న పూతదనురూపమైన వస్తువులు వారి స్వదేశమునం దేవి గలవై లేనివస్తువులను చేయుటలు లో బొత్తుగ దెలియకున్నది. జ్ఞానము లేనివారేమియును చేయజాలరు. పరిశ్రమలం దభిరుచిని బుట్టించుట పాలకుల విధియై యున్నది. ఇంతవరకీ విషయమై చెన్నపురి ప్రభుత్వ మవలంబించిననీతి వారి యాదాసీన్యమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. పరిశ్రమలను గురించి తెలిసికొనగోరువారి కే విధమైన సాధనములును నీ రాజధానియందు లేకున్నవి. నిత్యమును నేదో విషయమును దెలుపమని పత్రికలకు జాబులు వచ్చుచున్నవి. సమాధానమును వ్రాయుట కే విధమైన సాధనములును లేకున్నవి. పర్తమాన కాలమునందు యువజనుల దృష్టి సేవకవృత్తినుండి వ్యాపారమునకును పరిశ్రమలకును మరలుచున్నది. కాని ఆ మార్గ మంధకారబంధురమై గమ్యస్థా

నము గోచరముగాకున్నది. పరిశ్రమమార్గములను వ్యక్తము చేయుటకై జ్ఞానదాయకమైన పరిశ్రమ క్రమద్వారాశాలలను వెంటనే స్థాపించుట యవసర మగుచున్నది. దేవినుగారి సలహాను విని వెంటనే చెన్నపురియందు పరిశ్రమ వస్తు క్రమద్వారాశాలను క్రభుత్వమువారు స్థాపించుదురని నమ్ముచున్నాము.

సామ్రాజ్యశాసన సభ

“భారతదేశము శ్రీసార్యజ్ఞానయెడల సత్కృతి రాజభక్తిని కలిగియుండి యుద్ధములో జయము కలిగి సంధి యైనందునకు ఆభినందించుచున్నారనియు లోకంబకముగ నుండిన ప్రవృత్తుల రాజసభాము సజగ ద్రోక్తి నానా జాతీయ సంఘమువారి ప్రాజాపత్యము క్రిందను ప్రజాభివృద్ధికి పాథనమగు ప్రభుత్వకర్తృత్వసంభారమైన నూతన యుగమును తెలకొలుపుటకు ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునకును, మిక్కిలిచుండలికిని తోడ్పడిన ఆంగ్లనా కాదేశమువారును; సేనానా, విమానదళము వారును వర్తకనా కాదేశమువారు మున్నగువారిని రణరంగ మునందు మహాకరాగ్రయముతోను, సాహసముతోను, సహనముతోను, నైపుణ్యముతోను తేసిన మహాసేనకును భారతదేశము మహాపూర్వముగ కందనములన్నియుచున్నారనియు మందుసామగ్రిని కయ్యుచుచున్నట్లుండెను, రైలుతో పోవు తెలిగొప్పు కుటుంబము వినుగుదలలేకుండ ఆర్యులతోత్సాహముతో యుద్ధము జరిగిన నాలుగుసంవత్సరములలోను కష్టముల కొద్దిగాని కనిపేసిన సివిలుజాతీయులకును ప్రజలకును భారతీయుల కందనము లన్నియుచున్నారనియు గతర్షు జనరణము గాన శ్రీ సార్యజ్ఞానానికి తెలియజేయుట లయ్యెను.”

పంజాబునందు భారత సోదరులు దుఃఖాక్రాంతులై క్రుంగి యున్నారు. రౌలటు చట్టముచందాశ్వాసనమువలె భయభాంతులకు గారింబుగనన్నది. ఇండియన్ బిల్లు నవీనాందోళనంబునకు గారణంబగుచున్నది. ప్రజల హక్కుల వదార్థములకై పరితపించుచున్నారు. ప్రతి కక్షులు యుద్ధ నిర్వహణమునకై విశేష సహాయము చేసిన భారతీయులకు లెగిన రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను ప్రసాదించుట యసంగతమని వాదించుచున్నారు. దేశపరిస్థితు లిటులున్నను మా. బ. నరసింహేశ్వర శర్మగారు సామ్రాజ్యశాసన సభయందు వాదించిన వై తీర్మానము భారతీయుల పరశ స్వభావమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. శర్మగారు ప్రభుభక్తి తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు దెలిపిన భావముల నితరులు గ్రహించజాలరు. “ప్రభుభక్తి భారతీయులకు సహజమైన గుణము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము విజయ ధ్వజమును స్థాపించి నూతనయుగ ధర్మమును స్థాపించు సమకట్టినది. భారత ఖండమును నితరజాతుల కన్వయము చేయబడుచున్న స్వాతంత్ర్య ధర్మమును భారత ఖండమున కన్వయించ జేయవలయునని కోరుచున్నది. భారతఖండమునకు జాతి సమితియందు స్వతంత్రస్థానము సంప్రాప్తమైనందులకుగర్వమును బొందుచున్నది. క్రజాస్వామ్యము వారికి ప్రాచీన కాలాగతంబులుగాని నూతనముగాదు. భారతీయుల రాజ్యాంగవిశాసమునకు వారిస్వత్వములయిదు జార్జిగారు తెలిపినటులు పరశహృదయముతో దురహంకారము లేకను సంగీకృతము గావలయును” అని శర్మగారు తెలిపిన భావమును సభికులు గ్రహించవలయును. మాళవ్యాగారు శర్మగారి తీర్మానమును బలపరచుచు యుద్ధము ధర్మసంస్థాపనార్థము గలిగినదనియును జాతీయ దురభిమానమునకై జర్మనులకు సంప్రాప్తమైన పతనము లోకమునకు ప్రమాణము గ నుండవలయుననియును తెలియజేసిరి. సర్ డిన్వా వాచా బ్రిటిషు నాకాదళ సంరక్షణమున భరితఖండ మపారమైన ద్రవ్యమును గడించినదని తీర్మానమును బలపరచుచు తెలియజేసిరి. బొంబయియందలి బట్టలవర్తకులు

ఇతరస్థలములందలి తోళ్లవర్తకులు అపారమైన ద్రవ్యమును గడించినను క్రజా సామాన్యమునకు దుర్భరమైన స్థితి సంప్రాప్తమైనదని ఆంధ్ర కుండి తుడు వాచాగారు మరచుట విచిత్రముగ నున్నది. ఈ తీర్మానమువిషయమై ఇతర క్రతినిధులును సాదరాభిప్రాయములను దెలిపిరి. శాఖాధికారులు శర్మగారిని నితర స్థలములకు కృతజ్ఞులను తెలిపిరి. ఏకగ్రీవముగ నామోదితమైన ఈ తీర్మానము మన రాయబారులకు బలమును ప్రతిపక్షులకు విషాదమును గలుగజేయగలదు.

రాయబారులు పార సేవోద్యోగులు

సర్ వి. పి. మాధవరావుగారు పారసేవోద్యోగుల సామర్థ్యమును శంకించినందులకు విచారణోపసంఘమునకు కోపముగలిగిన దని కత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. ఇండియాపత్రిక ఈ యుద్యోగుల విషయమై ఇటులు వ్రాయుచున్నది:— “మహా ప్రజ్ఞలైన పారసేవోద్యోగులను మాతృదేశోపయోగమునకై వినియోగించుట సంభవమైన సంతనము గలుగును. భారతీయరాయబారులు చూపిన బుద్ధివైశద్య మీభావమునే బలపరచుచున్నది భారతీయుల సామర్థ్యము మన దేశావసరములు సకల జాతులకు స్వయంనియంతృత్వ మవసర మని స్థిరపరచుచున్నది. ఇతర జాతుల స్థితిగతులను నిర్ధారణ చేయుచున్న గ్రేటుబ్రిటను లెన స్థితిగతులను నిర్ధారణచేయుట యవసరము. పంజాబును స్వస్థలమును నీయుటజేయును జేయుచున్నది.” సైన్డెన్టామువర్గము మూసివేసినను విప్పి లోకమును జూచుట ధర్మము.

ధర్మ వివర్యాసము

నేడు చేరిన ఇండియాపత్రిక ఈ శీర్షికతో పంజాబు శిక్షలను న్యాయవిమర్శన విధానమును గన్పించుచున్నది. పంజాబు వ్యవహారములను బాగుగ విమర్శించిన గాని ప్రజలకు న్యాయము గలుగ నేరదు. మూర్ఖులు లా అవసరమును, దుర్మయములకు యూలకారణములను, శిక్షావ్యవహారములను, సర్ మైకేలు ఓడ్వీయరుగారి పరిపాలనమును విమర్శించిన గాని నిజము బయటపడదు. “ప్రభుత్వమును భయపెట్టుటకు సభలను జేసి ప్రసంగములను జేయుటకు కుట్రలను జేసిన ప్రతి మనుజునకు మూర్ఖులలాను ప్రకటించి జన్మాంత ద్వీపాంతర వాసమును విధింపుడు. రౌలటుచట్టముతో పనిలేదు.” అని ఈ పత్రిక వ్రాసినటులే భారతీయులును తలచుచున్నారు. పంజాబు శిక్షలు రాజ్యవ్యవహారములు రాజ్యాంగాందోళనస్వత్వములకు ప్రతిబంధకములని స్వతంత్రప్రియులందరును గ్రహించుదురు గాత!

చెన్న రాష్ట్ర ప్రజల యారోగ్యస్థితి

అగస్త్య మొదటి మూడు వారములందును కట్టణములందు గలిగిన జననమరణములు ప్రజల యసహాయస్థితికి వరమప్రమాణముగ నున్నవి. మొదటివారము జననములు 911 మరణములు 1290 రెండవవారము జననములు 884 మరణములు 1258 మూడవవారము జననములు 925 మరణములు 1170. మరణములందు కలరా రక్తభేదులు ఇతర కారణములు మరణములకు ముఖ్యకారణములు. పురపాలన సంఘములు గల పట్టణములం దారోగ్యస్థితి యిటులుండ గ్రామస్థులస్థితిగతులను గురించి యోచించుట యవసరపరిము. జననముల కంటెను మరణములు 998 హెచ్చుగ నున్నవి.

పంజాబునకు సహాయము జేయుడు!!!

పంజాబు రిలీఫు ఫండు కమిటీవారి వార్తాపత్రికోపసంఘమువారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

అదివఱకు వచ్చినది. దానిని గూర్చి వార్తాపత్రికలయందు వ్రాయబడిన సమాచారములను చదివి దుస్తులకు ఫరింతి, చేతికట్ట పుచ్చుకొని, రిలీఫు ఫండు కమిటీలో బడి, ఏ దో విధమున గోళ్లతో మా సహాచారీ మాకు వచ్చుటకై టిక్కెట్టును సంపాదించ క్రయింపవలయును. ఇదివరకే 900 మంది టిక్కెట్టు పుచ్చుకొన్నారు. నీవు మిగిలిన నూతనమందిలో నుండవచ్చును. అయినచు, అసల క్రయింపవలయుటకంటె ఆలస్యముగ నైనను క్రయింపవలయుట మంచిది కావున ఆదివారమునాడు బీతినద్ద జరుగు సభకైనను వచ్చినయెడల చాల బాగుండును.

కాన నీవు ఆలస్యముజేయరాదు. నీవు గోళ్లతో మాలో రక్తక యుండవలయును. భారతదేశానుభవదారుల ఒక వైపునుండియు, గోళ్లతో మరొక వైపునుండియు దురదృష్టవంతులగు పంజాబుదేశీయులయెడల నీ విద్యుత్తపర్యమును నిర్వహించవలయు నని ప్రార్థనాహించుచున్నాడు. గోళ్లతో మాలో జేక సేవయు. జేక భక్తియు గలిగిన స్థితిగతు లేర్పడి యున్నది. 1917 నాడు 21-వ తేదీనాడు నిర్బంధవాస శిక్షలకు ప్రబల ఆక్షేపణలను లేబ్యురు జరుపబడినసభలకు నీవువచ్చియుండలేదా? తినుటమృగారి అవృతిమానకృత్యము నీవు ఇప్పుటినియుండలేదా? లోక మాన్యతలకు రిలీఫుకాథ కామరు మున్నగు మహానీయులు ఇటు ఉత్సాహించి యుండలేదా? ఈ విధముగ భారత దేశ సేవకు లభ్య కాదా కార్యము నిర్మితమైన ఆయందరమున నీవు ఉత్సాహపూరితమనముడవై మరల జేకసేవకు బద్ధకంబుడవై కావలసియున్నది. యుండదును జేయును! సహాయముజేయును! నీ కత్రికలది జేకోధరణమునకు ప్రయత్నములు నల్పును. నీ యుత్సాహమున ఈ సభ విజయవంతముగా జరిగి, తన్నూలమున దురదృష్టవంతులగు నేలకొలది పంజాబీయులకు సౌఖ్యము కలుగునట్లు కృషి నల్పును.

ఒక జేక నీవు మాలోనికి రావాలికోయినయెడల ఏకారణముచేతనైనను నీవుసభకు వచ్చుట కవకాశము లభింపయెడల నీవింకను జేయగల్గిన సహాయము ఏమని యోచించుకొనవలసియున్నది.

(1) ఆదివారమునాడు బీతినద్ద మీటింగు జరుగును. దానికి నీవు రిక్తక దుశచేయవలయును. స్థలమునకు కొంత యుండదు. సమాద్రతీరమంతయు మహాకాళి ప్రత్యేకింపబడును. ఒక ఉపవాసకండు సభ్యులకందరకు నివరుగట్లు మూర్ఖాదజాల నట్టి జనులు వచ్చినయెడల ఆనేక సమాచారములను ఏక కాలమునంత జరుపుట కేర్పాటులు చేయవలయును.

(2) నీవు కుక్ నారమునాడు వెలుగుకు హిందూ, న్యాయాండియా, ఆంధ్రప్రదేశ్, స్వదేశీయ, జేకభక్తులు కత్రికలలోని ఆ నాడు సమాచారమున నిర్ణయించబడిన కార్యక్రమమును చదువవలయును. అప్పుడు నీవేమి చేయవలయునో నీకే తెలియగలదు. నీవు ధనమునైనను వస్తువులనైనను మరీ జే:నైనను ఇత్యరచ్చును. నీవు ఈదినములయందు సేవాపరత్వంబు దవు కావలయును.

ఈ రాష్ట్రమునందు ఇతరస్థలములలో నున్నవారు మదిరాసు పంజాబు రిలీఫుఫండు కమిటీవారిలో సంబంధము కలిగి యుండవలయును. సాధారణవిషయమును తెలిసికొనుటకు మైలాపూరులోని ఈస్తుమాదావిధియందున్న బి.ఎస్. కృష్ణస్వామి అత్యంత వి.గ. గారికి వార్తావలయును. ధూవారమున ఏర్పరపబడు బాబునుగూర్చి తెలిసికొనగోర్త వారు బి. వి. వెంకటరామయ్యకు మోగోపురకొని, కార్నూరు పశువు, మైలాపూరు, మద్రాసు అని వార్తావలయును. మద్రాసు వాకులారా మేల్కొనుడు! పంజాబునకు సహాయము చేయుడు!!!

మా లండనులేఖ

చక్కరయ్య, చెంచయ్యగార్ల సాక్ష్యము
లండను, ఆగస్టు 21:-

ఇదికంటే నేను వాగినవర్తకారము ఆంధ్రరాష్ట్రము
పట్టణమునకు, చెన్నరాజధానినందును వత్తునను, నా
సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనుటకై బాంబాయికిమిటివారిని పోరి
తిని. దక్షిణభారతము లిబరల్ లీకుయొక్క ప్రతినిధులు బ్రా
హ్మణాధికారమునకును కమిటీవారి చెవులలో పోసిరి.
అనేకములైన కల్లబొల్లియనుసంగతులను చెప్పిరి. దువర్తకము
నుండి వచ్చిన రాజ్యాంగకక్షల వారందఱు బ్రాహ్మణేతరుల
పక్షమున ఆ కల్లబొల్లి యసత్యములు ఖండింపబడవలయు నని
కోరుచుండిరి. ఇట్టియనకాళ్లు తుదకు మాకు చిక్కినది. చ
క్కరయ్యగారు, నేను, కమిటీవారియెదుట మంగళవార
యనాడు సాక్ష్యమునిచ్చితిమి. లిబరల్ లీకు పక్షమున రావు
బహద్దరు వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు చెప్పిన అసత్యకాళ్యముల
పై బయలుపుచ్చినాము.

ఇక్కడ రాజ్యాంగస్థితి కొంత సంతోషమును కొంత
విచారమును కలుగజేయుచున్నది. బాంబాయి కమిటీసభ్యు
లలో, ఒకసిడెంట్ నామ ప్రభువుకత్తు మిగిలినవారందఱు మన
యెడ సానుభూతి గలవారగు కనబడుచున్నారు. కాని,
వీరిసానుభూతి యెంతవట్టుకు బిల్లులో మనకు క్రయోజన
కరముగనుండునో, చెప్పవలదు. మహిమ నడిగిన ప్రశ్నల
ధోరణిని బట్టి కొన్ని మైనరు విషయములు వెంట్రోగవర్స
మెంటువారి పరము చేయునట్లు కనబడలేదు. దీనిని బట్టి
విషయమును మనజేళ్లుబండునో నేర్కొనవలయు. తమసాక్ష్యము
నందు గోరయింది. కమిటీవారేమి చేసినను నొక విషయము
మాత్రము రూఢిగ జెప్పవలెను. మన యొక్క
లోకము వలన ను, మనము సరిగా చెప్పక పోవుట
వలనను, మార్చిము మనకు అనుకూలముగా జరగలేదని చెప్ప
టకు మార్చిమువీలలేదు. చెప్పవలసిన సంగతులపై మనవా
రందఱును చక్కగాజెప్పిరి. నేనిక్కడకు వచ్చినతరువాత
విచారించుచున్న మనజేళ్లులలో వీరుచుట్టులు. మహమ్మదీయ
సంఘము పక్షమున జెప్పగారు. మితవాదుల పక్షమున, శ్రీ
నివాసరాష్ట్రము, సమరత్, చింతామణి రామచంద్రరావుగారు.
జెప్పగారి సాక్ష్యము సర్వోత్తమముగా నున్నదని చెప్ప
వచ్చును. వీరు బహుతేటలైతముగా సంగతులపై జెప్పియు
న్నారు. కోరవలసిన సంగతులపై బహుకచ్ఛిరముగ కోరినా
రు. వారి వాచాలత్యము జంతు కొంత తేక నడచినది. కమిటీ
మెంబర్లు వీరిని సవాళ్లు చేయుటలో బహు
మెలకువగా మెలగిరి. ఆయనను ఖండించుటకు బదులుగా
చెప్పినసంగతులనే అంగీకరించుట కుండుననికొని మిన్నకుం
డిరి. హిందూజేతములో నున్నదానికన్న మనమితివాదిలవచ్చుట
శీఘ్రముగ తమవాంఛితములకు ప్రకటింపిరి. సమరతుగాను
అనుకొన్నదానికన్న చాల హాస్యముగ వర్తించిరి.

ఆంగ్లోఇండియనుల పక్షమున వెళ్ళిగారును, ఇందూ-
లిటివ్ అసోసియేషను పక్షమున సర్ వీజెగాగారు సాక్ష్య
మిచ్చిరి. వెళ్ళిగారి సాక్ష్యము బహుచప్పగా ఉండినది. సర్
వీజెగా రన్ననో అతిశీఘ్రముగ ప్రవర్తించిరి. హిందూ
జేతము లెందుకు పనికిరావరని. ఇట్టి ధూర్జవాక్యములచేత,
వీరిని వీరే ప్రతిఘటించుకొనిరి. సర్ ప్లాకెట్ రిడ్డుగారు మన
జేతమునకు చాల అనుకూలముగా జెప్పిరి.

డాక్టరు నాయుడుగారి క్లయవాత మితిమీరి నడిచిరిని నా
యభిప్రాయము. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు పాపములన్నిటిని
బ్రాహ్మణుల పైకివేసి రద్ది బ్రాహ్మణునికన్న ద్రోహి
లేదని చూపుటకై ఎంతయు ప్రయత్నించు చేసిరి. ఆయన
వెనుక ముందు చూడవలెనని మాటలాడెను. సింహా క్రభువు
నాయుడుగారి నటునిటు లాగి, ఆయన చెప్పిన సంగతుల
లోని అతిశయోక్తులను, అసత్యములను పైకి తెట్టివారు. బ్రా
హ్మణేతరవర్తనలవారు అతిశీఘ్రముగ వర్తించి తమ లాభ
ములను తామే పొందుచుకొనిరిని నాయుడేతము. నాసాక్ష్య
మున, నేను ఆంధ్రజేతమున మాత్రము మనస్సులో నుంచుకొని
చెప్పితిని. ఆంధ్రజేతమున బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతరులు సభ్య
ముగ నున్నారును నుడిచితిని. దక్షిణాది వారి సభ్యమును పొదు
చేయ ప్రయత్నించినను, ఆంధ్రజేతము నందు బ్రాహ్మణ
బ్రాహ్మణేతరుల తీరులు లేవనిది.

ఈ జేతమునందలి రాజ్యాంగకక్షల మంచివని చేయు
చున్నను నేకేధమిది తని చేయుటలేదు. కార్యగను పక్షము
నాకు లేదు కానివారి సానుభూతికై ప్రయత్నించుచున్నా

విదేశతంత్రీవార్తలు

(0)
(రైటు ఏ జెన్సు)

ఇంగ్లాండు

లండను, సెప్టెంబరు 9-20 వ తేదీని మారిటాయా
నాక నెక్కి వైకొంటుగేగారు వాషింగ్టనుకు పోయెదరు.

ఫెర్నాండు ఆల్బరులు.

లండను, సెప్టెంబరు 9:- ఫెర్నాండులో దురాజులు
ను కొల్లగొట్టిన కుంటములు ప్రాప్తమైన సైనికులచే నడపింప
బడిరి. శ్రీమంతు, "రాడీ"లుకు ధనాభావద్ధులై వారికి సహాయ
మొనరించిరి. అమూలకసంతతి సెక్ సైనికుడు నడపింపసాగెను.
వారందఱును నుత్తులు, ఇనుపముక్కలు మొదలగువాటి నుప
యోగించిరి వారు వందలకొలది చెప్పల ను దోచుకొనిపో
యిరి. ఒక నగరకర్తకుని కొట్టు పూర్తిగ దోచుకొన్నాడు అది
బ్యాంకీనాయకునిది. ప్రాప్తమైన సైనికులు చచ్చిపోవుదారిలో
నెలనెల యెదిరించి తమ మిత్రుల సెక్ని గోల్పోయినందులకు
తేను చేయగా నాబ్యాంకీనాయకుని సేవలను తేను కొట్టివేసిరి.
ఆగోళమున వారిప్రతిఘటన అటుపై రెండుగంటలవర కల్గి
చాల వికారముగ నుండెను. పోలీసు వా రేమియు చేయకా
లకపోయిరి. పిమ్మట సెక్నినో కొంతసెక్నిబుడెను.

ఫెర్నాండుయందలిరిజరుగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 9:- ఆదివారము నాటిసాయంత్రము
కాలము ఫెర్నాండుకి కొలది మైళ్ళదూరము దున్న సైనికేవి
రమును కొంతమంది సామాన్యజనులు ఆయుధములతో నెడి
రించి 25 తుపాకులను పట్టుకొని మోటారు బండ్లలో లేచి
పోయిరి. ఆదివారమునాటి సాయంత్రము సెక్నిబురీతనకు
నాలుగు మైళ్ళదూరమున నాయుధభటుల మోటారుబండి నా
పివేసిరి. సెక్నిబును తుపాకుల నెత్తగావారు పోలీసుకు
నిచ్చెను. సోమవారమునాటి సాయంత్రమునాడు ఫెర్నాం
డులో ఏదిదీనికాములను పొదుచేసిరి.

జనరలు లెట్జో వార్తాపత్రికగారిపై తుపాకిబిగాల్పుట

ప్రభుగార్లు, సెప్టెంబరు 9:- జనరలు లెట్జో వార్తా
పత్రికగారిపై తుపాకిబిగాల్పిన యానకుడు "టాయిప్రెస్" ను
పరయోగించెను.

బ్రిటిషు నౌకాదళము.

లండను, సెప్టెంబరు 7:- జర్మనుజేతమున నాకము
చేయుటకు బ్రిటిషువారు తలచుచున్నారని జర్మనీలో గ్రహిం
పగలిగినవాడను నే నెక్కడనే. జర్మను రాజనీతిజ్ఞు లడ్డు
రాకుండినవో నేను బలము నంతను బ్రిటిషువారి నడచుటకే
వినియోగించి యుండును. నిర్దాక్షిణ్యముగా అంతర్జాతీయలను
కడరకును ప్రయోగించి యుండిన జర్మనులకు పరాజయము
కలిగియే యుండదు. ప్రారంభమునందు జర్మను నౌకాదళము
బ్రిటిషునౌకాదళమును మోగొనిన తప్పక విజయము కలిగి
యుండెడిది. కాని బ్రిటిషు నౌకాదళమునకు పెద్దమేయుడు
టచే జర్మనునాయకులు వెచ్చిసిరి. అట్లుచున్ననాడ వారు

రు. అతివాదులు పార్లమెంటుసభ్యులకు గలిసికొని మనజేళ్లు
స్థితిగతులు వారికిచప్పజెప్పుచున్నారు. ఈవిషయమునదివాక్
బహద్దరు మోవర్లరామచంద్రరావుసంఘముగారు చాలయంతి
చుచేయుచున్నారు. అసలీమెంటుకు ఉపన్యాసములిచ్చి మన
జేతమును నేనించు చున్నది. ఆమె యువన్యాసములలో ఒక
దానికి నేను పోయి యుంటిని. ఆమె సహజ
వాగ్ధర్మి మాధుర్యము లో మన జేతము
యొక్క స్వపరిపాలనాధికారమునకై వాదించెను. ఆంగ్లేజే
తముయొక్క కీలము మన మితవాదుల యభిప్రాయములను
మాన్యుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఇంగ్లాండు జేతమున వీరు
శీఘ్రవాదులనుచున్నారు. ఇక, సలివాదులన్ననో, మితవాదు
లగుచున్నారు. ఇందువలన, నుభయపక్షములవారి యభిప్రాయ
ములను చాలవఱకు నేకీభవించుచున్నది. ఇది శుభవత్తు
లము. ఆంధ్రరాష్ట్రము విషయమై నేను చెప్పవలసిన దానిని
వాగ్ధి యుత్తులవినవని, కమిటీవారు నన్ను కోరినారు.
రామచంద్రరావుకుంటులుగారిలో సంగ్రహించి, దీనిని తయారు
చేయుచున్నాను. దీనిని, సోమవారమునాడు దాఖలు చే
యుదును.

జట్టుండుకు పోనిచ్చిరని తప్పుక కడరకును పోయి బరిగి యూ
దును. దానిపరీతి మింగితీరుగా నుండియుండును. జర్మను
రాజనీతిజ్ఞులు చాలలోకముల నొసరించిరి. పాంధను నాకను
అగాడితకు పుత్తులకులను గొప్పప్రమాదము తలపింపినది.
నౌకాదళచట్టము నుకూడించి ఈ లోపమును కూడ దీను
దగునని నేనపుడు నూడించితిని. 7-12-6 తేదీని దానిని
గూర్చి కయిజరు ముచ్చటించెను. అప్పుడు మాదేశకభువు
జర్మనీకి వచ్చి బహుచతురార్థముగా అభిప్రాయము
మంతయును జర్మనులకు లభించునని ద్రువుపెట్టెను కేపుండ్రి
కయి లోకరకు గల యి ను క దారి మాత్ర మే
బ్రిటిషు వారి స్వాధీన మందుండు న నె
ను. దానినిబట్టి ఆఫ్రికాజేతమునకు బ్రిటిషువారి వక
మగునని గ్రహించవలసివచ్చి. ఈరీతిగా మాదేశకభువు ద్రువు
పెట్టగా వాని బెతురుకువారల నౌకాదళచట్టమును
వదలుకొనెను. యుద్ధము తలపింపినపుడు బ్రిటిషువారు తటస్థు
లుగా నుండవలెనను వరకు వరకు చిత్రముగా చాటవలెను.
జర్మనులు 1914 లో నూడ బ్రిటిషు సేవకు సరిగా జరిగిపోవ
కుండుట గొప్ప పొర బాటు. ఎటుల నైన నా
నౌకాదళమును బంపి బ్రిటిషు సేవకు ద్రువు
రేవులకు వకవరుకున సామాసింపవలెనని నే నెన్నివిధముల
పోషించిన నాకు పాటింపలేదు. ఎటులైన ముండుటలచే
సమాధానము కలిగియొకొందరుకు భ్రాంతి బెతురుకుకు కలిగి
వది. కాననే ఆడు సంగ్రామమునందు నూడ బ్రిటిషువారిపట్ల
కాశ్చియునూడవ నెను ముద్దుముకు కొంటింపినవారు బ్రిటి
షువారేమగుటచే వారు విజయమును బడయుటకు దీక్షబూని
రనువిషయమును చూచిరి గ్రహింపలేక పోయెను. నువద్రాధి
కారమును గూర్చియు జర్మనీకి కలుగనన్న దుర్వృత్తి గూర్చి
యు జర్మనీలోని యుద్ధులెగలవాకేమియును తెలియనే తెలి
యదు. 1917 లో పారిసుమీద గుండ్లకువదిలికొని గిరి నెజా
అగ్రముమీదనుండి గుండ్లకు వదిలిన లండను నగరమునందాహా
కారములు కలిగియుండును. జర్మనులనుపామును నువయో
గించుకొనేక పోయి. నౌకాదళమును సంధి జరుపవరకును
నిలిపియుంచవలెనని బాలికు నుడివిజయమును చూచిరి విని
నౌకాదళము యుద్ధమునకు వంపదామనని అశ్చిరమువాకు
ప్రసిద్ధు సుండేపై స్ఫురతక వాగ్ధి ను.

ఇంగ్లాండు నావికావిధానము.

ఫిమరు క్రభువు గారి విమర్శ

లండను, సెప్టెంబరు 9:- నావికాభివృద్ధిని గూర్చియు,
తాను నూడించిన సంస్కరణములను గూర్చియు ఫిమరు క్ర
భువు గారు ప్రయుక్తతీతము ద నేకవ్యాసములను ప్రకటించి
రి. అందు వారికింది సంగతులను తెలియబరచి. "సాహ
స్థా" నెవరుకు పురోధాని యుండలేదు. 1905 వ సంవత్సర
మునకు దానికి పేరేలేదు. అప్పుడు వాని పురోధాని నిమి
త్తము నే నవటి లోకనాకు బంపితిని. అందువలననే యుద్ధా
త్ముష్మమే మన ము చట నో క నా వి కా ద ల యు
నుంచగలిగితిమి. అధికారాభిమానులు కొందఱు యుద్ధనావీ
లను నిర్మూలనూడవని చాలవరకు ఖండించిరి. కోకాభ్యుక్తు
ను, లానుడు బాద్లి గారుకు సమ్యుత్తిచిరప్పటికిని 612 యుద్ధ
నావల నిర్మింపవలయునను నామాచన నీ మొదలు నే సాగినియ
లేదు. అప్పుడు 10 లక్షల ముగి రువ్వలము బెట్టినవరకు 82
మైళ్ళదూరములో జర్మనీలో దిగుట కేర్పాటు చేయబడెను.
ప్రతివారమును ననేక తుపాకులు అనేకమంది మనుష్యు
లును, ప్రక్క గుత్త ములును జర్మనీ
తీరములందు లిరుగులాడుచుండుటకు వీల
యియుండెడిది. ఆసమయమున ఆయుధ ఇంజను నువయో
గించియుండిన ఎంతలాభమైనక గలిగియుండెడిది. ఈక్రొత్త
తరగతియంతయు వాణిజ్యపరమమం దెంత మార్పు
కలిగించునో యున్నందు తెలియగలదు ఈ విమర్శవారంగము
నెక్కుట నాకెంతమాత్రము నిష్పములేక పోయినను మితర్వ
యమును వెంపొందింప వలయు నను నుద్దేశమున రహస్యముల
నన్నిటిని బహిరంగము చేయుట నువని నేకదేశించి, ఇట్లుచేసి
తిని. అన్ని సంగతుల నతినిరిగి విచరించుట మన బాధియ
దీవనమున కత్యావశ్యకము. బ్రిటిషు నావికాసంపదమంతులను
వ్యాపింపజేయవలయు నని కొంతమంది మందబుద్ధు లత్యు
త్సాహముతో గోరవరు ఆందలికప్పించునను వారు గ్రహింప
కొల్లకు నాంజీబువరకు "నెగాడు" పద్ధతి వకంపజేయుటకు
ట కీమాధ్యవిధానమే కారణము "ఇన్వెన్సి"లను యుద్ధనావీ
వాను స్పెషులుగా దళమును నువద్రాధిములను చేయువరకు

యొద్ద నాకల ప్రాప్త్యము నెరవేరును గ్రహించుకొనుట చాల విమోచకమును మధ్యధరా సముద్రమునందు యొద్దనాకల (కూయి రలు) ఉపయోగించబడుచుండుటవలననే గోయలెడు ప్రెస్టానా ల్లో కిప్పించుకొనగలిగినది. గోయలెడు ప్రెస్టానాకల నే నను ముంచికేసి యుండిన గాలిపోలియుద్ధము జరగజోయి యుం టును. బాల్టిక్ సముద్రము మధ్యస్థానము యుండికది; దిటి షానాకలలో జరగవలయును తేలియ్యును తెల్లనుగరమును కట్టుకొనియుండును. కాని యొద్దనునకు పూర్వముండకు జ లాంతర్గాముల యంతయోగమును ఖండించుచు వచ్చిరి యొద్దా త్పూర్వముక జలాంతర్గామి నేనాని క్రుత్వాకల రెండుమాత లు కడగొట్టి వాటిని బహుమాముక స్వీకరింపగోర గావించుట నశని బకనక్రమ లాడిరి. నానికాధికారి వానిని కిక్కింప కులసివదని చెప్పెను గావున ఆతడు వానికిహానికనునకు పా త్రుడు కావలసివచ్చెను.

1914-వ సంవత్సరములో తాను ప్రకటించిన విజ్ఞప్తి అందజేసి బ్రాహ్మణులు చేసెను. దానిలో నరదీర్ఘ ప్రాసీయం దెను ఇకముందు యొద్దనులలో జలాంతర్గామివంటివాడ అక యోగించబడును. నేను ముఖ్యవాదికాధికారిగ నున్నపుడు జలాంతర్గామిల నిర్మింప న బ్రయత్నింప గా అందకును కిక్కింప బ్రయత్నించిరి. 1910 వ సంవత్సరములో నేనాయుధ్యోగమును విడుదలవుదు మం చినాతర్ధ్వంతరములకు జలాంతర్గామిలు 61 యుండికది. 18 తయారుచేయుచుండెడిది. కాని మరల 1914-వ సంవత్సర ములో తా నాయుధ్యోగమునకు వచ్చినపుడు 61 జలాంతర్గా ములుమాత్రమే యుండినది. అంతట నేను స్వామిగాని పిలి పించి ఆయిదు మానవులలో కొన్ని జలాంతర్ గామిలను తయారు చేయించితిని. ఇది అసామాన్యము అజలాంతర్గామిలు నిర్మించుట కదివరలో 14 మానవులుకట్టుయొందెడిది ఈజలాంతర్గామిలు అమెరికానుండి దాక్షిణ్యవర్తకుల బోయినది. ఆచట వారెంతయో పనిచేసిరి.

“కంబువును” ఇంజనుకూర్చి బ్రిటిషువారి చేసిన తప్పిదమునే మరల చేయుచున్నది. ఆయింజను నొకబ్రిటిషు వారేగాని మరెవ్వరనుకయోగించలేదు ఈయింజను నిర్మించు టకు తగినవశోధనల చేయుచున్నాను “ఇన్వెన్షన్సుబోర్డు” వారు నిర్మించిన కర్మాలుచూచు చాల చిన్నదిగవచ్చును. ఆతరి ప్రవేశదయింకమాత్రమును తగదు. బదాయిగొట్టి గొప్పగారన ము సంపాదించుచున్న సంవత్సరములలోపలన్నయను బయలు పడి వారు కొరడాదెబ్బలపాలగుదినము లెప్పుడువచ్చునాయని నేను నిజముగ చాల ఆతురక నొందుచున్నాను “1902-వ సంవత్సరముమొదలు 1910-వ సంవత్సరమువర కవలంబించిన నాదికాదిధానమువలననే నానికాధికారియారు యొద్దనులో విజయము నొందగలిగినది ఫిషుకగాదు స్పష్టముగ తెప్పిరి.

వైమానిక ప్రయాణములు.

లండను, నవంబరు 9 — వైమానిక మంత్రివర్గ ప్రతిని ధులును, నాటిజ్యో వైమానిక సేనాయుధిమానము గలవారును లండనునగరము దొక పథ నొసరించి విమానముల నేమిచేయు కలయును, వైమానిక ప్రయాణ పాకర్వముల నొసరించుటకు దొరకెనునా రెంకెనకు సహాయ మొసరింపవలయుననియు చర్చింపబడెను. ఆ సమయమున జనరలు గలిగి రిట్లు చెప్పిరి. వాటిజ్యోవర్ధతిని వైమానికపు ఏగ్జిక్యూటివ్ లొనరించు వారికి చొక్క విమానముల నిర్మింపుట వైమానిక మంత్రివర్గము వారును, నానికాధికారియును తగినసహాయ మొసరించెదరు కాని వారెట్టిసహాయ మొసరించుటకైన రాజకీయనిర్ణయము చక్కలదనలమును. అందులకు, మరియొక నెల కావచ్చును. వారు “వైర్లెస్ స్టేషను”ల నెలకొల్పెదరు. వాతావరణసహచారమును గూడ తెలియబరచెదరు. నాకాక్రమముల నిర్మించెదరు ముక్తి తులగువారి నొనగదగు. ఈయెల్లాటము నెంతవరలో నా రంభించగలిగిన నంతవరలో నారంభించుట ఆత్యావశ్యము వివ రములను తర్కించుటకొక అర్థికసంఘము నెలకొల్పుటకు వారు నిర్ణయించుటకు తీర్మానించిరి.

నానికాబలమును తగ్గించుట.

లండను, నవంబరు 9:—హోమియోపాథి యొద్దనాకలను, నాల్గు అయిదవ యొద్దనాకల్లములను అక్టోబరు 1-వ తేది నుండియు తగ్గించివేయవలయునని నానికాధికారులు ఆత్రువు చేసిరి. 20-వ దశమగూడ బాల్టిక్ సేనాసంకరము తగ్గింప బడును. పున్నొర్మింకములగు నాల్గవయొద్దనాకల్లములకు, రెం దవయొద్దనాకలములను సర్వసన్నాహములలో అట్లాంటిక్ నానికాకల్లమున చేర్చబడును. అట్లాంటిక్ నానికాకల్లమున చేర్చబడిన జలాంతర్గామిదళములు ఏడించినవరకు తగ్గింపబడును.

ప్రాము

నాటకశాలల పనివారల సమ్మెకట్టు.

పార్లమెంటు, నవంబరు 9:—నాటకశాలలు మొదలగు వాటియందలి పనివారల సమ్మెకట్టు అంతమొందె ననియు, కాలబన్నియు లే పటి నుండి తెనకబడుననియు కాలల యజ మానులు తెలియబరచిరి. యజమానులును, నాటకాది చిత్ర ప్రదర్శనాధిపతులును నింతకొనే సభజేసి తగిన యెల్లాటుల నొసరించెదరు.

వరానువారి ఎన్నికలు.

పార్లమెంటు, నవంబరు 9:—బహుళా వరంబరు 9-వ తేదీని సాధారణపు ఎన్నికలు జరుగును.

వరానుకార్మికుల అల్లరి.

పార్లమెంటు, నవంబరు 9:—నాటకశాలలు మొదలగు వాటి పనివారల సమ్మెకట్టును గానియు నుద్దేశముతో వివిధ కాలల మేనేజరులును ప్రతినిధులు నొక సభ జేసిరి.

యూనియనుపనివారలు నేను సమ్మెకట్టు తీర్మానించిరి.

ఆస్త్రియా సంధియెల్లాటులు.

రుమేనియా యుద్ధజేతము.

పార్లమెంటు, నవంబరు 9:—చిన్న బాతుల హక్కుల వి మయమున చేయబడిన ఏగ్జిక్యూటివ్ కక్కిన ఆస్త్రియా సంధివరకులన్నటి కంగీకరించెదమని రుమేనియా ప్రతినిధులు ఉన్నత సభవారికి తెలియబరచిరి. చిన్న బాతుల హక్కులకు గూర్చి చేయబడిన ఏగ్జిక్యూటివ్ ప్రకారము నాకాజే సమయమువారి సంగత్యవాధీయలగుచున్నది. ఇందు కలన రుమేని యా సింహాసనాధీశులుకు చాల ఇబ్బంది కలుగునని వారు వాదించుచున్నారు. అంగీకరించు నెడల ఆస్త్రియవరుల సంగీ కరింపవలయును. తేటన్న మానినేయ కలయును, అంతియగాని మరల కొన్నిటి సంగీకరించుట కొన్నిటి సంగీకరింపవలయును ఇందులకు తా మొప్పుకొననని యున్నత సభవారు రుమేనియా వారికి తెలియబరచిరి.

యూగోస్లావుల బెదిరింపు

రాష్ట్రములపర్య కట్టజూచు మరల ఆస్త్రియా కిచ్చి నేయుట యూగోస్లావులకు చాలపష్టముగ నున్నది. ఆపురము నాస్త్రియావారికిచ్చుటకు పూర్వముదానికి నిష్పయింపెదమని యూగోస్లావులు బెదిరించుచున్నారు.

అమెరికా

సంధి; మెరిడొలునిల్పుచువైఖరి

ఓనుచు, నవంబరు 9:— సంధి సహాయముల విషయమున నేనేటు విదేశాధ్యక్షులకొక శాఖవారు కొన్ని నియమములుజేమియు నిర్ణయింపక కక్కినవాటి నన్నటి సంగీ కరింపవలయు ననుఅంగీకము బాగులేదనిచెప్పి మెరిడొలు నిల్పు నుగా రిట్లరిరి.—అమెరికా సుయుక్తరాష్ట్రములు సంధింగీక రించిన ఇప్పటి నియమము లన్నిటితో సంగీకరింప వలయును. లేదన్న సందేహి పూర్తిగ విడుదలయును.

మెరింగుసేనాని యోగమరయు.

యూయోక్కు, నవంబరు 9:—మెరింగు సేనాని ఇచటికికచ్చెను. ప్రవలక్ష్మింక సంతోషముతో సకరి వాడనొందిరి.

హాల్లండు

కృత్రిమపు ప్రయత్నములు

హేగు, నవంబరు 9:— దచ్చివారింబరును బెల్జియ ములో కలవలయునను ఉద్దేశ్యముతో బెల్జియను ప్రభుత్వ మువారు బెల్జియను నైనికాధికారులకు ప్రాసీవ రహస్యశీఖకు విశేషయంత్రి సమ్యక్తంక అట్టిని నాతేమించెనని నిరూ పించు ఉత్తరములు ప్రచింపబడెను.

యూక్రేన్

అప్పురు నై లీషియా యందలి

మిత్రమండలి ప్రతినిధులు.

కోవను హేగును, నవంబరు 9:— అప్పురు నై లీషియా యాక్రమజాగ్రము మిత్రమండలినినకు తెలియంది ఆవశ్య కమున సంగతినిగూర్చి ఎం. యూరొపాంటిగారు జర్మనులుఖ్య సేనానితో కొంతసేపు మాట్లాడినపిమ్మట అప్పురునై లీషియా కేగిన మిత్రమండలి ప్రతినిధులు బెల్జియనుకు మరలిరి.

బోల్షెవిక్కుల దుండగములు.

ప్రాజమాను, నవంబరు 9 — హెల్సింగ్సోస్ కం (తీవార్త. పునర్వాకమున దివమున ఏకమెరింబు ప్రజలు 2000 మంది బోల్షెవిక్కు లాక్రమించుకొనిరిని అచటినుండి కలా యనలై కరణుజొచ్చిన వారు చెప్పుచున్నారు. రెడ్డుగార్డు లొనరించిన రక్తకల్లి వివరీతము. మాగ్యాకు చీరాడకము లొ నరించిన కార్యమునకు మొరలేదు.

నై లీషియాలో మిత్రమండలిసేన.

లండను, నవంబరు 9:—మిత్రమండలి నైనికాధికారి యు సోస్టోలినుకుబెల్జి విచారణ సలిపిరి. మిత్రమండలి సే నలను రావించి నైలీషియా నాక్రమింపవలెనని. సేనలను కంకడెనని ఫోన్సుకు తంతివార్త నిచ్చుచున్నానని విప్లవ కారులకు తెలుపుటకు పరామనేనాని జనరలు యూరొపాంటు గారు ఆత్రువుచేసిరి. ఈ నెల 20-వ తేదీతోగా పని జరుగదు.

సంధిరాయ బారములు.

లండను, నవంబరు 9:—బోల్షెవిక్కులకును లిఫ్టాని యనులకును సంధిరాయబారములు జరుగనున్నది. లిఫ్టానియను లు రణముఖమునకు రావలయులను వంపిరి.

జర్మను

జర్మనీనీటి.

లండను, నవంబరు 9:—బెల్జియ కంత్రివార్త-స్వకల్పిత సాంఘికవాదులలో కలహముబిచ్చింపెను. ప్రతిపక్షము సమ్మె కట్టిసాధించుట మావనని కాననానునగణ కద్దరిని పనిచేయ కలయు ననుచున్నారు. స్వాంతాద్య సభల నొసరించిన ఆరి వాదులు వచ్చునటి ప్రభుత్వప్రతినిధులు ముఖ్యమార్గము నాక్ర మించుకొని యుండిరి. వారు వచ్చినవెంటనే వార్తాపై మరఫి రంకుల నుకయోగించిరి. అలివానులలో ఆయుగుగురుకుదెబ్బలు తగిలినవి. పిచ్చుట నామాకలు చెవరిపోయినవి. ప్రీమెకు అల్ల యు బహిరంగ ముద్దములుగ పరిణమించినవి.

స్థానికాది వార్తలు

పంజాబు లిఫ్టును కమిటీ:—క మిటీ వారు

రేపు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మహాజన సభాధవ నున సమావేశమయ్యెదరు.

మొయులుస్త్రిమరు:—కేనా స్త్రిమరు గత నెల 21-వ

తేదీ నీవుటరాను 44 గురు ప్రయాణికులకు తీసికొని బొంబా యికి నిన్నటిదినము వచ్చిచేరినది.

చెన్నపురి రాష్ట్రవాదము గలించిన మానమునందు రూ 68,00,851. వ్యయము రూ 68,50,146. ఆవాయము 1918 జూలైకంటెను రూ 24,82,691 హెచ్చినను వ్యయము ను సధికముగ హెచ్చింపిరి. వ్యయము కలవునలన నారంభించిన పనులకై హెచ్చినదని తెలియచున్నది.

బాలభట్ల శిక్షణము:— నవంబరు నెల 22 వ

తేదీ మొదలు పది దినములు బాలభట్ల హాధ్యాయులకు శిక్ష ణమును చిత్తూరుజిల్లా, తిరుత్తణిలో నిచ్చెదము. కుయు వస్తు పులను కర్వులను తామే భరింపవలయును. దగ్ధాస్తులను యూ దూరు రామానుజులరెడ్డి, చిన్నాడ అరుగుకొంపొట్టు, అని ప్రాసీ వంకలయును.

కలవల కల్లానెట్టి రామానుజునెట్టి ప్రే ఆ

యుర్యేడికోహాలు. —కడదిన యాగస్తు నెలలో 6595 మంది కోగులకు చికిత్స చేయింపబడెను, జూలై నెలలో చికిత్స నొందినవారిసంఖ్య 6697 కడదిననెల చికిత్స నందిన వారిలో 8760 మంది పురుషులు, 1714 మంది స్త్రీలు, 1121 మంది శిశువులు. మొత్తముమీద దినమునకు 213 మంది చి కిత్స చికిత్సకందిరి.

చనిపోయినవారిని బ్రతికించుట:—చనిపోయిన

వారిని బ్రతికించగలను. 7 దినములు మందులను లోకలికిని నెలవలికినిగూడ నుపయోగించవలెను. అట్లుచేసిన మృతి నొం దినవారికి మరల జీవమువచ్చును. వారిముఖకాంతి నలక్షణముగ నుండును. వారికి నూతనమనోవికాసము కలుగును. అంతటితో మానినేయక నెలదినములవరకును మందుల నిచ్చుచుండవలెను. అని రంగూనులో నెలకొల్పిన ప్రాథమిక (తేడి దాక్తురు) తెలిపి నది. గాన నిదినయమును దాక్షిణ్యము పరిక్షింపవలసని రంగూ ను నైయుత్తర ప్రకటించిరి.

అంగ్లానాటిక ప్రోత్సాహక సంఘము, బందరు:- ఈ సంఘము తరఫున, కేంద్రమున భార్యవంశము మాధ్యమముగా చేరినది. వివాహసంఘము వారు మాధ్యమముగా చేరినది. అందుచేత, సాంకేతిక పాత్ర ధారులకు బంగారుపతకములు ఇవ్వబడును. మొత్తముగా మాధ్యమము చేత, కేంద్రమున భార్యవంశము బహుమతి ఇవ్వబడును. ఈ బహుమతిపత్రము రానున్న వారు సంఘము కార్యదర్శికి వ్రాసి వరులను తెలిసికొనవచ్చును. అని కానకొలను వేంకట్రామయ్య, కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

వంగరాష్ట్రమున నేరములు:- పోలీసు వారు ఏడుగురు శ్రద్ధగా పరిశోధించి, విప్లవనేరములు గూడ గిట్టినవి. 1916లో 24 బంది పోయినవి 1917 లో 9 మును జరిగినవి. 1918లో మూడు మాత్రమే జరిగినవి. 1918 లో విప్లవకారుల కులన పోలీసు యావ్యులు తెలుసు వధింపబడలేదు అరాచకులను కట్టుకొనుటలో మాత్రము మాగురు పోలీసు యావ్యులు సరిపెట్టినది. విప్లవకారులలో ప్రముఖులు పెక్కుమంది బందీకృతులైరి. కుపాతులు మున్నగునవి చాల కట్టుకొనబడినవి. విప్లవకారులు వారుకావ్యవస్థలను కార్యదర్శిని బదియ నోరుచున్నారు. అసంఘములకుండునది గాని వారిచర్యలు ముందగించిన కని నివేదికనుబందు బంగారు దొరకనవార ప్రకటించిరి.

పంజాబు రిలీఫ్ ఫండు కమిటీ:- కడప 8-వ తేది పోలీసువారు పంజాబు రిలీఫ్ ఫండు కమిటీవారి సమావేశమునకు ఈ సెప్టెంబరు 28-వ తేది మొదలు అట్టోబరు 5-వ తేది వరకు పంజాబు రిలీఫ్ ఫండు వారుగా పరిగెత్తించుటకు తీర్మానించబడినది. ఫండు లాభము నిమిత్తము నాటకాది క్రమకర్మములు ఇంటింటి చందాలు వసూలు చేయుట మొదలైన కార్యక్రమ మిర్పాటు చేయబడుచున్నది. మదారాసునందలియు రాజధానిలోని యితరస్థలములందలియు పాతమును ప్రవాసములను ప్రవాసంస్థలను అందఱును సలకటమనున్న స్వతంత్రములయొడ బాలిగాని ఫండు కమిటీ వారి యొద్దను మును నకు తోడ్పడ బ్రాధి కులు. చందాలు వసూలు చేయుటయే కాక పాఠ్యపురు నెడల రాజధానినందలి సమస్త స్థలములలోను బుదరాను నుద్దేశించి వారమునే ఫండు వారముగా కలగించి పరిశోధించుట కూడ బ్రాధి కులు. కాలగతి కార్యదర్శిగారు సంఘము వారు పంజాబు రిలీఫ్ ఫండు యొక్క యధికార కేంద్రము గుర్తించి ప్రాంతీకవారమునకే రామేశ్వరులొనిన కమ కార్యకర్తలను నిలిపిపెట్టి రిలీఫ్ ఫండు కమిటీవారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. రిలీఫ్ ఫండును సంబంధించిన జాబులన్నియు "టి. ఎమ్ కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, బాయింటు ఆరెరి నెల్లెటేరు మహాదాసభావా, మాంబులోడ్డు, మదరాసు" అను చిరునామాకు పంపవలెను.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీలో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0
రలనొక్కల మోస్తును. పార్శ్వపునొప్పుల కార
దోలును వాయువు పోట్ల పోగొట్టును
విదేశములలో కూడ దీనిని నాడుచున్నారు

అమృతాంజనము డిపో

1919, శ్రీనివాసరావు, బాయింటు, కంబుకెట్టిసిద్ధి, మదరాసు.

పంజాబుదేశస్థితి: కారణములు

ఆల్ ఫ్రెడ్డునందీ బాగ్ ఎట్-లాగారు
హిందూస్థానీ కృత్రిక (వాయువు వ్యాధి:-
పంజాబు అల్లరులలో ఆశ్చర్యకరములు మనదృష్టి
వార్యమయ్యును. ఆసమయమున జరిగిన సర్వవిషయములకు
కమగొనుటకు తత్ఫలితముల సరములును, తగిన అవకాశ
ములేకన్నది. సామాన్యము గండిగూర్చుచును చిత్తుకొని
యన్నుకొను ఈ దేశము కనుపరచిన రాజకీయ సామాన్య
నేరము, ఆరాష్ట్రపాలకులు సంతులించుచు ఆమరునాడేదేశమున
బహిరంగమును తిరుగుబాటును దని ఆకరు ప్రకటించుట ఏద
రీతముని తోకమానదు. ముసైనిక కానసక్రియోగము ఆశ్చర్యస
రమాన్వితము ప్రయోగించబడునని వర్ మైకేలు ఓడ్యయరు
గారు తెలియజేయుచు. ఆదేశమునందలి అల్లరులు ఈకానస
ప్రయోగమును సమర్థింపగలరు నంతటి శీఘ్రముగా గా
నన్ను వాయు విషయమును రాజోత్సాహమున వారు తృప్తి
కరముగా నిర్ణయించునని నమ్ముచున్నాను. ఈయల్లరులను ఎ
వ్వధముగా చూచినను, జరిగిన యంశములును
తత్ఫలితములను, వర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారి వాయుతో
సమ్మి క్రితములైయున్నవని ఎల్లరులను తెలియజేయుచు. ఆంగ్ల
ప్రొండవ ప్రతికూల వీరిని లాల్చుచు, నికలనమును ఎడ్యయరు
మున్నగువారిలో కుట్రలుం జేయుచున్నది. భారతవార్తా
పత్రికాపీఠికలకును ఖండించుచు పంజాబుప్రజల కలవరము
నకు ఈరీతి కారణమని నిరూపించుచుండెను. ఆశ్చర్యమున జు
గినివయములను పేర్కొనినయెడల ఈరెండుభావములలో నేది
సర్వసమ్యక్తమో పాతవలకు తెలియకలదు. సాధారణముగా
మనకు యాదృశమున ఏదయమైన జరిగినవలె దానినిగూర్చి
అనేక పాశ్చాత్యములు ప్రచారమునందుటకు తలపెట్టుచు.
ఏదెట్లున్నను ఒకవిషయమునుగూర్చి భిన్నములగు అభి
ప్రాయములందుట సహజము భారతదేశచరిత్రయందు దీర
మగు అల్లరులు జరుగుట ఇది ప్రభువర్యముగా గాను వీరి
నిగూర్చి అనేకులు అనేకవిషయములు చెప్పుచున్నారు.
ఇందులో ముఖ్యమైనది ప్రభుత్వమువారు తెలిపిన కథలను
ప్రభుత్వము అల్లరిగాడ నడచుటకు భుజిలప్రయోగము
చేసినట్లును, రెండువరులను నుండియు జూర్యులములను
గొనెను అట్టికథలను. తట్టువడినవారి నిజముగా అల్లరజేసి
కాలో వారుఅట్లుచేయుటకు కారణమేదీయో అను విషయ
ములుగాక ఇతరకథలను విషయములను గూడ నెనయుచున్న
వలసియున్నది. నిందితుల ముద్దేశ మేదీయో దానిని నడచు
చుటకు ప్రయోగించబడిన భుజిల స్వభావ
మెంతటిదో అనువరముగా నిది ఎంతవరకు ప్రయోగించబడిన
దో ఎంత నుండి మరణించిందో అను విషయములను గూడ ప్రా
మాణ్యమును కలిపించుచున్నది. ఈ విషయమును గూర్చి ఇరు
వక్షులవారును తమ స్వంతకథలను చెప్పెదరు. కావున దా
నిని సావధానముగా వాలించుట వ్యాపకమయ్యెను. 1919
సం. రెండున జరిగిన పంజాబు అల్లరులను గూర్చి నిజ సమాచార
మును, నిజ స్వభావమును ఎరులటగము తగిన ఆధారములు
కానరావచ్చును. ఇందులకు పంజాబు ప్రభుత్వమువారి సంతృ
ప్తిగా ఈ ప్రయత్నము.

పంజాబు నిస్సహాయత.
వర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారు పంజాబుస్థితి గతులను
కొన్నివారులకు వరకు ఎడ్యయరు ఎనంగుండు కీర్తిని ఏర్పా
టుచేసి ఈవిధముగా దానిని భారతదేశమునండి వేరుపర
చెను. ఈ ఆకార్యము ఎంతమాత్రము సందర్భముక్రమంగా
లేదు. ఏదీయును తగిన వ తేదీని ఆచుక సాచు
లోను లాహోరులోను అల్లరులు పార్శ్వరంధ
మై ప్రభుత్వమువారిచే అడవిచేయబడినది. ఈ అల్లరులను
గూర్చి ఎట్టివార్తలను ప్రకటించునది వార్తాపత్రికలు
కుత్తరవొసంగబడినది. లాహోరులో (ట్రయ్యకో, కంబుకెట్టిసిద్ధి)
కలమాకొర్రే అంగ్లపత్రికలు గావు. ఈరెండును ప్రకాశము
మునకులించుచున్నవి. ఇవి ఈ వార్తలను ప్రచురించుటమాని
చేనను. ఏదీయును 15-వ తేదీని ట్రయ్యకోను తత్రికాసంపాద
కులగు కె.ఎస్.రాయగారు ఆరంభించెను. మాన్యువల్ చే
విచారించుట రెండు సంవత్సరములు కలెకరాగూర్చునెత్తు
విధించబడెను. వీరికి ఖైదలోగోరుమును విశరపనియ్యవలెనెను.
ఏదీయును పనిముత్తమువీరు దుర్బలకీర్యస్థితికి తగినట్లులేక
యండెను "ప్రతాప" తత్రికాసంపాదకులూడ ఈవిధముగ
నే శిక్షితుదాయెను.

ట్రయ్యకోను తత్రికకు (ట్రయ్యకో) గూర్చి కారణములే ముఖ్యవిధ
అధికారాత్మకములగు డాక్టరు మనోహరలాలు గారు ఆరంభ
చేయబడిరి. ఈ అల్లరులనుగూర్చి ఇండి పెండెంటు, బొంబాయి
క్రానికలు తత్రికలకు వ్యాసములను సంపిన గోవర్ధనుదాసు
గారు ఆరంభించెను. అలహాబాదులోను ఇండి పెండెంటు
పత్రికా కార్యాలయమును కరిషింపవలసి న ద ని యు,
లిఖితకత్రికములను పరిషింప వలెనని దనియు పోలీసువారికి
ఈ త్రువు పంపబడినది. మరియు తత్రికా కారణము పంజాబు
నందు నిశ్చయించబడెను. (న కేవలము)

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచుమందు
డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.
తామర ఒక విధమైన పురుగుల నలన చర్మముమీద
గాని, పెండ్రుకలలో గాని, లోచనములలో గాని, గోళ్లలో
గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలను
రెండు మూడు భేదములు గలవు.
విశిష్ట:- పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును
మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు చేయ
వలసిన కైద్యము:- 1. మందు లోచనములలోనికి పోవు
మును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 8. పురు
గుల తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మదరాసు.

(Continued from 10th page)
Sankaran Nair Discourteages Martial Law
The mover speaking of the administration of Martial Law said that even Sir Sankaran Nair had to resign as a protest against the measures taken by the Punjab Government to quell the recent disturbances.
Sankaran Nair's Resignation
Viceroy's Objection to Malaviya's Statement
His Excellency the Viceroy, raising to a point of order, said that although the reasons for resigning were honourable to Sir Sankaran Nair and were highly appreciated by him they were strictly of a private nature and therefore the Hon'ble Pandit could not justifiably assert anything regarding them.
Constitution of the Committee
Unknown to the Public.
Pandit Malaviya continuing said that he did not desire to find fault with the Governor-General-in-Council when he said that the people wanted that the findings of the Committee be directly reported to His Majesty's Government. As regards the constitution of the Committee it was highly deplorable that out of six only two were Indians and those even unknown to the public at large. In view of the facts that hundreds of lives had been lost, several hundreds of barristers, vakils, merchants, bankers and other respectable Indians were rotting in the jails of the Punjab in view of all those reasons the Indian Press and the Indian public demanded that the number of Indig members of the Committee ought to have been at least equal. He said that in order to do justice to the feelings of the persons involved in the recent upheaval it would have been better to appoint such public men in whom the victims could repose confidence.
Constitution of Committee Detective.
It was for this reason that the constitution of the Committee was defective and did not elicit public approval. Why had the Government appointed a committee? It had appointed a committee in the first place, to redress the wrong which must have been specified, in the second place, to satisfy public opinion which had been troubled by the events of the last months.
Third Indian Member in Committee Necessary.
Now in order to allay public anxiety it was suggested in all humility that the Government would be well advised to appoint at least a third Indian member to the present constitution of the Committee.

Committee Must be Empowered to Modify or Annul Sentences.
With regard to the terms of the reference, the Pandit said that they were altogether insufficient and unless they were empowered to annul or modify the sentences passed by the Martial Law Commissioners and unless such findings as the committee might arrive at, were reported to His Majesty's Government. No good purpose could be served however impartial and fair the Report of the Committee might be. He assured His Excellency that his countrymen were not unreasonable, that his experience extending over past 40 years of public life convinced him that in the interest of the people and in the good name of the Government, it was highly desirable that the proposed enquiry be conducted by men who satisfied the public opinion and that the terms of reference should be such as to enable the Committee to wipe off the stain that had been cast upon the people if they came to that conclusion. After the loyal services done by India, it had come as a very distressing thing that the people of India and especially of the Punjab who were foremost in loyalty should have been visited by those deplorable events before the war had come to an end. Although months had passed still the Governments of India was not in a position to give the actual number of deaths. It aggrieved him to find that those people whose ability, tact and sound judgment could have enabled them to have a seat in the Council were rotting in the Punjab Jails. Pandit Malaviya concluded by saying that in order to allay public anxiety the Government will be well advised to pay consideration to his suggestions which mainly voiced the unanimous feeling of the Indian people at large.
(To be Continued.)

World's News.

(Reuter's Agency.)

England Electricity and Coal. England Using up her Resources.

Speech by Sir C. Parsons.

LONDON, September 8.

The Hon'ble Sir Charles Parsons, presiding at a meeting of the British Association at Bournemouth, in the course of an inaugural address, dwelt at length on the developments during the war in turbines, sound-ranging, and listening devices by land and sea, also engineering, electricity, etc. He remarked that there was no golden rule to secure cheaper electricity. Generally speaking, the best way was by a widespread network of mains. The electrification of tramways and suburban railways in Britain had been an undoubted success, where the volume of traffic justified frequent service. The electrification of main lines would save coal, but the economical success of such an enterprise would depend whether the volume of traffic would suffice to pay the working expenses and provide a satisfactory return on capital. Sir Charles Parsons stated that England was using up her resources in coal more rapidly than most countries, and long before any near approach of exhaustion was reached her richer seams would have become impoverished, and the cost of mining so much increased, that given cheap transport it might pay her better to import coal. As regards water-power, the amount available in Britain was under one and a half millions horse-power, compared with twenty millions in Canada, thirty millions in the remainder of the Empire, and one hundred and fifty millions in the remainder of the world. Sir Charles Parsons thought that the average capital required to produce electrical power from coal was less than half the amount required in the case of water-power. The running costs in connection with water-power were greater. The cost of harnessing all the water-power in the world would be £8,000 millions.

A Suggested Source of Power.

Referring to possible new sources of power, apart from molecular energy, Sir Charles Parsons mentioned his suggestion of 1904, to sink a shaft twelve miles into earth. The estimated cost would be £5 millions, and time required eighty-five years. Since this suggestion experiments had been conducted by Professor Adams, of the McGill University of Montreal, showing that the scheme was practicable in limestone to a depth of fifteen miles and in granite to a depth of thirty miles. Sir Charles Parsons remarked that little was at present known of the earth's interior, except inferentially. He believed his suggestion, if carried out, would be of incalculable value to science. Sir Charles Parsons pointed out that boreholes had been sunk at Lardarello in Italy, which discharged large volumes of high-pressure steam, which were being utilised to generate ten thousand horse power by turbines. While near Naples, a similar project was on foot to supply power to the great works in the District. It seemed probable, said Sir Charles Parsons, that in volcanic regions a very large amount of power might be obtained directly or indirectly by boring.

Disturbance in Fermoy.

Civilians Attack Military Convoy.

LONDON, September 9.

A large body of armed civilians attacked a military convoy a few miles from Fermoy on Sunday evening. They captured twenty-five rifles and drove off in motors. Twenty or thirty men, four miles from Skibbereen, on Sunday evening, attempted to hold up a party of armed soldiers in a motor lorry, but resisted when the soldiers presented their rifles. The crowd wrecked fifty shops in Fermoy on Monday evening.

Wrecking of Shops in Fermoy.

LONDON, September 9.

The wrecking of shops in Fermoy was carried out by soldiers led by the Shropshires and supported by women and rowdies attracted by the prospect of loot. The crowd, who were led by a soldier, who gave signals by whistle, used hammers and pieces of iron. Hundreds of pairs of boots were stolen, while a jeweller's shop belonging to the foreman of the Jury, which declined to return a verdict of murder in connection with the tragedy when the Shropshires on the way to Church were attacked and one killed, received special attention. Disorders, which were apparently a sequel to that tragedy, lasted two hours. The police were powerless, but the picket finally restored order.

Development of Navy.

LONDON, September 9.

Lord Fisher, in a series of articles in the "Times" on the development of the Navy, describing the inauguration of his reforms, says that the Scapa Flow had not been surveyed and was nameless in 1905, when he sent the surveying vessel there, the result being that the fleet was stationed there before the war. He declares that the reactionaries derided the battle cruisers, and that these muddlers also did not carry out his plan for an armada of 612 vessels authorised by the Chancellor of the Exchequer and Mr. Lloyd George for landing a million Russians: eighty-two miles from Berlin, amphibian monsters, weather, shot, mine and torpedo proof, each holding masses of men, guns, horses and motors, ploughing the way like huge hippopotami and crawling up the shore like tanks. The oil engine, he says, would have done it, the Engine which will yet revolutionize com-

merce after sea warfare. Lord Fisher says he re-enters the arena most reluctantly, but what was meant for privacy must be published to help economy, and drastic scrapping is necessary to our very life as a nation. Lord Fisher condemns the criminal folly of the silly crowd who want the British Navy dispersed through the world, and says that the massacre of the "Peagasa" at Zanzibar, was due to this absurd policy of isolated small craft in time of peace. He deplores the fact that the mission of the battle cruiser was totally unappreciated till the "Invincible" sank Von Speer's squadron. The "Goeben" and "Breslau" escaped because the battle cruisers in the Mediterranean were not used. If they had gobbled up the "Goeben" and "Breslau" there would have been no Gallipoli, and the Baltic would have been occupied and Berlin would have been captured by the Russians landing under a covering British fleet. But the most striking feature of the prewar period was the ridicule cast on the submarine, when a young submarine commander in prewar manoeuvres twice torpedoes a hostile flagship and claimed it as a prize. All the change he got was the Admiral's signal "You be damned."

Submarines.

Lord Fisher quoted the Memorandum which he circulated in January, 1914, in which he said that the submarine was the coming type of warfare for sea fighting. He declares that he was literally persecuted for building submarines, while he was First Sea Lord, and says that when he left the Admiralty in 1910 there were sixty-one efficient submarines and thirteen building, but when he returned in October, 1914, there were only fifty-one so he summoned Mr. Schwab of the Bethlehem Steel Works, who delivered a batch of submarines in five months. This was an unprecedented feat, as fourteen months was the previous record. These submarines went from America to the Dardanelles without convoy, and there did prodigious work. Lord Fisher declares that the British nation is going to make "the same damned mess" over the internal combustion engine with which every nation, except ourselves, is pushing ahead. The experimental laboratory for the development of this engine instituted by the Board of Inventions is Lilliputian in size, and miserly in its inadequacy. "I really look forward to the day of judgment when all champion liars, now so highly honoured, will be exposed and flayed." Lord Fisher concludes by declaring that the years 1902 to 1910 at the Admiralty won the war.

Disposal of Airships.

LONDON, September 9.

The question of the disposal of airships, and Government assistance to aerial commercial enterprise, was discussed at a Conference in London of the representatives of the Air Ministry and persons interested in commercial aviation. General Seely said that when the political situation cleared in about a month the Air Ministry and the Admiralty would combine to offer cheaply airships to those who would undertake the formation of commercial air schemes. Assistance would include wireless stations, meteorological information, sheds and trained "Personnel". It was urgent, on political grounds, that the scheme should be launched as speedily as possible. The meeting decided to form a Financial Committee to consider details.

Reduction of Home Fleet Battleships.

LONDON, September 9.

The Admiralty has ordered the reduction of the Home Fleet battleships and the Fourth and Fifth Destroyer Flotillas to a reserve basis from the 1st October. The Twentieth Flotilla will similarly be reduced on the completion of service in the Baltic. The reconstructed Fourth Destroyer Flotilla and the Second Light Cruiser Squadron will be fully manned, and join the Atlantic Fleet. Submarine flotillas attached to the Atlantic Fleet will be reduced to seven each of the K. L. and H. classes.

Direct Action.

LONDON, September 9.

The Trade Union Congress, on the card vote to-day, passed a resolution, on the motion of Mr. Smilla, by 2,600,000 to 1,900,000 votes, referring back to the Parliamentary Committee, a passage in the Committee's Report, which dealt with direct action, but did not express opinion on the matter, merely saying that the principle involved was grave. Before the vote was taken, the Chairman said that if the passage were referred back, it would be construed as a vote in favour of direct action on political issues, but the vote would not prevent a direct resolution on the subject later. Included in the passage referred back, was the record of the refusal of the Committee to comply with the request of the Triple Alliance to call the special Trade Union Congress to discuss whether direct action should be taken to enforce abolition of conscription and discontinuance of military intervention in Russia and in Trade Union disputes at home.

Russia

Peace Negotiations.

Soviet Government Accepts Esthonia's Proposal

LONDON, September 9.

MOSCOW:—The Soviet Government has accepted Esthonia's proposal to hold peace negotiations at Pakoff. The Soviet has arranged for the safe-conduct of delegates on September 10th. It is reported from Warsaw, that the Bolshevik and Lithuanian peace negotiations will start immediately on the former's initiative. The Lithuanians have sent representatives to the front.

Bolshevik Atrocities.

LONDON, September 9.

STOCKHOLM.—A telegram from Helsingfors says:—Refugees report that the Bolsheviks on the first day of reoccupation murdered 2,000 inhabitants of Ekaterinburg. The Red Guards committed widespread destruction and the Magyar and Chinese detachments were particularly brutal.

France

End of Theatrical Lock Out.

LONDON, September 9.

PARIS.—The managers have declared the theatrical lock-out ended, and the theatres will reopen to-morrow, pending conferences between the artistes' syndicate and managers.

French Labour Trouble.

LONDON, September 9.

PARIS:—The managers and representatives of the artistes had a conference with a view to the settlement of the theatrical lock-out.

French General Elections.

LONDON, September 9.

PARIS:—The general elections will probably take place on the 9th November.

Austria

Austrian Peace Treaty.

Rumania's Intention.

Supreme Council's Decision.

LONDON, September 8.

PARIS.—The Rumanian delegation has notified the Supreme Council of its intention to sign the Austrian Peace Treaty, subject only to reservations concerning the rights of the minorities, by which the latter are placed under the League of Nations. It is contended that this will unfavourably affect Rumanian sovereignty. The Council has decided not to accept the reservations, and has requested Rumania to sign unconditionally, or to abstain from signing. The Rumanians have not yet decided which course to take.

Yugo-Slav Threat.

The Yugo-Slavs are greatly agitated about the return of the town of Radkesburg to Austria, in regard to which the Allies admitted Austria's claim. The Yugo-Slavs threaten to set the town on fire before handing it over.

Allied Mission to Upper Silesia.

LONDON, September 9.

The Allied mission to Upper Silesia, consisting of high military representatives of Britain, France, United States and Italy, has arrived at Sosnowice. After hearing considerable evidence, holding long conferences and visiting various towns and camps of fugitive insurgents, General Dupont, French Representative, has ordered the insurgent fugitives to be informed, that he is telegraphing to Paris urging the necessity for despatching Allied troops to occupy Upper Silesia. Such occupation, for technical reasons, could not be carried out until September 20th.

Upper Silesia.

Occupation by Allied Troops.

LONDON, September 9.

COPENHAGEN:—The Allied Mission in Upper Silesia returned to Berlin, after M. Dupont had conferred with the German General Staff Officer regarding the number of Allied troops required to occupy Upper Silesia.

Germany

Situation in Germany.

Cleavage among Independent Socialists.

LONDON, September 9.

A Berlin telegram states that a cleavage has occurred among the Independent Socialists. The opposing elements alternatively favour parliamentary, as against direct, action. The Extremists, who arranged demonstrations at Spandau, found the venue occupied by Government troops, who fired on the procession with machine guns, wounding five, after which the crowd dispersed. Riots in Bremen ended in a street fight.

A Toy Pistol Used.

LONDON, September 9.

STUTTGART:—The youth who fired at General Lettow Vorbeck only used a toy pistol.

America

General Pershing.

Arrival at New York.

LONDON, September 9.

NEW YORK:—General Pershing has arrived. He was given a ceremonious welcome and received a popular ovation.

Treaty and America.

President Wilson's Attitude.

LONDON, September 9.

OMAHA:—President Wilson, referring to the reservations to the Peace Treaty adopted by the Senate Foreign Relations Committee, said that the United States must take or leave the Treaty as it stood.

Holland

Propaganda in Dutch Limburg.

LONDON, September 9.

THE HAGUE.—Correspondence is published showing that the Minister for Foreign Affairs has protested to the Belgian Government regarding the Secret Not to Belgian Military Headquarters concerning the propaganda in Dutch Limburg, with the object of influencing the latter in favour of the annexation to Belgium.

General

LONDON, September 9.

Viscount Grey sails for Washington on the "Mauretania" on the 20th instant.

Imperial Legislative Council.

Interpellations.

SIMLA, September 10.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning. His Excellency the Viceroy presiding. There was a large number of visitors. Messrs. W. E. Cram, Chauchari, Mahmood Ismail and Lieut-General Sir Havelock Hudson took the oath of allegiance.

Punjab Disturbances.

At question time, replying to Mr. Sarma, Sir William Vincent said that in view of the recent events in the Punjab the Government of India considered it desirable to place Sir Edward MacLagan special duty to assist Sir Michael O'Leary at a time when the burden of administration was peculiarly heavy.

Several questions were asked about Martial Law in the Punjab.

Replying to Pandit Madan Mohan Malaviya Sir William Vincent said that the number of persons actually lodged in the Lahore Central Jail was 58.

Mr. Sarma asked:—(1) How many persons were tried in the Punjab by the Martial Law tribunals and how many of them were sentenced (a) to death; (b) to transportation for life; (c) to imprisonment exceeding three years and (d) to forfeiture of property?

(2) How many such persons have appealed or applied for mercy, and have all such petitions been disposed of by the authorities before the death sentences were executed?

(3) How many of these sentenced to death have been executed?

(4) In how many cases of persons convicted by the Martial Law tribunals, have (a) the sentences been reduced and (b) orders for forfeiture of property been cancelled?

Sir William Vincent said:—(1) Eight hundred and fifty-two persons were tried. (a) 108 were sentenced to death, (b) 265 to transportation for life, (c) 104 to imprisonment exceeding three years, (d) 356 to forfeiture of property. The Hon'ble member's attention is drawn to the provisions of Section 121 of the Indian Penal Code, under which most of these persons were convicted. The minimum sentence which can be imposed under that Section is transportation for life and forfeiture of property.

(2) All persons sentenced to death submitted petitions to the Government and the petitions of all the 18 persons who have been executed were duly considered before execution. The Government of India are not aware how many petitions have been presented in non-capital cases, but all cases have been reviewed by the Local Government, whether petitions were presented or not.

(3) Eighteen persons have been executed. (4) (a) Four hundred and eighty-eight sentences have been reduced, (b) three hundred and thirty-two sentences of forfeiture have been remitted, and in ten other cases the sentences have not been enforced.

Mr. Sarma also asked (a) Was any difference made between the Indian and European edited newspapers of the Punjab regarding the publication of news during the late disturbances, and if so, why? (b) What control, if any, was exercised by the Government of India over the Punjab Government in this matter?

Sir William Vincent, replying, said:—The Government of India are informed that the publication of all news relating to the disorders in the Punjab was subjected to censorship without any such discrimination as is suggested. The Government of India passed no orders on the subject.

Pandit Madan Mohan Malaviya asked a few supplementary questions, which mostly asked for detailed information about the Martial Law in the Punjab.

Indians in the Transvaal.

Sir George Barnes, replying to Mr. B. N. Sarma's question regarding the Asiatic Trading and Land Act (Transvaal), said:—The Hon'ble Member's question has really been answered by His Excellency the Viceroy's opening speech. The Government of India have, since that Act became law, urged the Secretary of State that a strong representation be made to the Union Government with a view to the reconsideration of the matter. The Hon'ble Member may be assured that the Secretary of State is fully aware of the great importance of the question, and it appears from recent telegrams that he has just received a deputation on the subject in London. The Hon'ble Member is aware that a Commission is about to be appointed in South Africa, and the Government of India propose, as His Excellency said, to depute Sir Benjamin Robertson to South Africa to represent their views.

Railway Material sent out of India.

Sir Arthur Anderson, replying to Mr. B. N. Sarma's question regarding the quantities and values of rails and rolling stock sent out of British India, said:—(a) Railway material belonging to Indian Railways which were sent out of India for the purposes of the war, include 774 miles of new and second-hand rails, 217 locomotives and 5,423 vehicles. Of the rolling stock, 195 locomotives and 4,903 vehicles were metre gauge. Other materials are so varied in character that they cannot be enumerated in detail. The value will not be known until the final adjustments have been made.

(b) Prior to the cessation of hostilities the replacement of 157 metre gauge locomotives and 2,500 vehicles had been arranged. Orders which have been placed since the removal of manufacturing restrictions, more than cover the balance. The railways expect to receive 1,100 miles of rails this year. The Government propose that the final adjustment of the cost of materials which have been supplied by the Indian railways and which have to be replaced, shall be such that railways shall not suffer loss.

Special Constables in Delhi.

Mr. Chandra asked:—(a) Did the Deputy Commissioner of Delhi send certain prominent citizens of Delhi as special constables lately? (b) Will the Government be pleased to publish their names? (c) What was the strength of the police force at Delhi at the time, and was it necessary under the circumstances to enrol special constables? (d) Was it by

way of punishment of the parties that they were enrolled as special constables? (e) Did they or any of them discharge the duties imposed upon them by such enrolment? If not, was any action taken in the matter? (f) How long was the order in force? How did the enrolment become inoperative?

Sir William Vincent, replying, said:—(a) On the 17th April, after the rioting in the Chandra Chowk (when the police had to file in self-protection) the District Magistrate of Delhi, on the application of the Senior Superintendent of Police, appointed 14 residents of Delhi to act as special police officers under Section 17 of the Police Act V of 1861. (b) The Government do not propose to publish the names of the persons appointed as special police officers, but I shall be glad to give them to the Hon'ble Member privately if he wishes. (c) The total strength of the police force in the Delhi Province on that date was 1,365 officers and men. Of this number there were available for special duties in connection with the disturbances about 200 officers and men. Under Section 17 of the Police Act, the responsibility for deciding whether the assistance of special police officers is necessary for the preservation of the peace, is vested in any police officer not below the rank of an Inspector, and the Magistrate, to whom application for assistance is made by such an officer, is bound to comply with the application unless he sees cause to the contrary. (d) The persons were appointed as special police officers for reasons similar to those which will be found stated at length in paragraph 293 of the Bengal Police Regulations, V-2:—By reason of their special influence over the people. (e) The special police officers, except those who were unwell or absent from Delhi, obeyed the orders issued to them. (f) The order actually came into force on the morning of Friday, the 18th April. It was cancelled in respect of one police officer on the 19th April and in respect of the remainder on Monday, the 21st April, when the District Magistrate was satisfied that there was no likelihood of further rioting or 'hartal'. The enrolment became inoperative by the District Magistrate's order. The District Magistrate, when discharging them, thanked the special police officers for the services they had rendered.

Income-tax Act.

Mr. H. F. Howard, replying to the Hon'ble Seth Nathmal's question, regarding the Income Tax Act, said:—The Hon'ble Member is personally referring to the return of income prescribed under Section 17 (2) of the Income Tax Act, 1918. A model form for that return was suggested by the Government of India for adoption in the various provinces, the decision as to the actual form adopted being left to the discretion of Local Governments. Various protests against this return were received, mainly from persons in the Bombay Presidency. In forwarding the memorial, the Government of Bombay remarked that in their opinion these had their origin primarily in the desire to conceal the abnormal profits which had been made of late, particularly in the cloth trade, and to revert to the former method, which left it to the Collector to make assessments on such information as he might have been able to obtain. The Government of India concurred in that opinion and the memorial was rejected. As regards the penalties prescribed for omission to fill in the form, the Government have no reason to suppose that Collectors of income tax do not allow assessors all reasonable latitude by extending the period, wherever necessary, for filling up the form. As regards the "panchayat" system referred to in the Hon'ble Member's question, it is not clear whether he intends to suggest that "panchayats" should be consulted as to the form of the return of income, or whether he refers to the general question of utilising non-official assistance in making income tax assessments. If the former, the answer is in the negative; if the latter, the Hon'ble Member is referred to the Government of India's resolution of the 2nd July, 1919, a copy of which is laid on the table.

A Loyal Resolution.

After interpellations Mr. Sarma moved a resolution tendering the country's loyal devotion and allegiance to His Majesty the King-Emperor on the conclusion of the peace, and also conveying the thanks of the people of India to the officers of the Army, Navy and Air forces for services during the trying period of war.

In moving his resolution Mr. Sarma said it was axiomatically true that the Indian people loved and revered their Sovereign in a manner which was understandable to the generality of other nations. During the recent war thrones had been shattered and thrones had been tottered. The British Empire had come out of the contemptible war more firmly established than ever. The people of India were too much attached to the person of the King-Emperor. Ever since King George V came over to India for the Coronation, his name had become a household word and this attitude of the people was in accordance with what their dharma preached. Continuing, Mr. Sarma said that a new era of peace, with ideal and noble terms, was dawning before the world, and at such a time the people of India were looking forward to the fulfilment of those promises which were made during the war, and especially the fulfilment of the declaration of His Majesty's Government of the 20th August, 1917. The people of India believed that the democratic principles, the very basis of the League of Nations, of which India was proud to be an original member, would not be denied to them, for they were quite compatible with their ancient traditions. The people of India were grateful to Lord Sinha and the Maharajah of Bikanir for their valuable services at the Peace Conference. It was highly satisfactory to find that Mr. Lloyd George had been kind enough to assure them that in recognition of their services in the East it would be seen that India's rights for political advancements would be considered without bias and with a clean breast.

On the conclusion of his speech Mr. Sarma was received with applause.

The Maharajah of Casimbazar, who followed Mr. Sarma, associated himself with the sentiments expressed by Mr. Sarma. The resolution was enthusiastically supported by Rai Sitanath Rai, Major Sir Malik Umar Hayat Khan Tiwana, Mr. Mir Asad Ali, Seth Nath Mal and Mr. Nigel. It was suggested that thanks be also conveyed to the officers and men of the Mercantile Marine.

Mr. Sarma heartily accepted the suggestion.

The resolution was further supported by Nawab Saiyed Nawab Ali Chaudhuri, Raja Sir Rampal Singh, who said that India never faltered to do her duty. Messrs. Chanda, Ismail and others also spoke. Pandit Madan Mohan Malaviya said it was a matter of supreme satisfaction that the arms of His Majesty's forces had triumphed. He thanked the Almighty for showering His blessings upon the King-Emperor. The war was waged for righteousness, which should not be forgotten. Germany suffered for their racial pride, which should be an object lesson.

Sir Dinsha Wacha said the war was a colossal epic in the whole history of England. The prosperity which India enjoyed and the fabulous wealth that she succeeded in making was entirely due to the sea power which had saved India.

The Raja of Kanika and Mr. S. Sinha supported on behalf of Bihar and Orissa. Nawab Zulfikar Ali-Khan and Mr. Rangasamy Iyengar supported on behalf of Zamindars.

His Excellency the Commander-in-Chief, speaking on behalf of the Army, thanked Mr. Sarma for the generous terms in which he moved his resolution. The work done by the Army, Navy, Air forces, etc., was of the greatest magnitude. If, God forbid, the time ever came that they would be called upon to respond to the Empire's call, the country would find His Majesty's army, navy, air forces and other departments ever ready and prompt to do their duty.

Sir Arthur Anderson acknowledged thanks on behalf of the Railway Department. Mr. Clark, Director-General of Post Offices, thanked Mr. Sarma, and said all men in the Post and Telegraph Department were grateful to the Council for appreciating their services. Personally he was grateful to the Council for acknowledging the services of his department.

The resolution was formally put to the Council and carried with acclamation.

Pandit Malaviya's Proposed Amendment.

Pandit Madan Mohan Malaviya in moving his resolution, said that before giving his reasons for his resolution he wanted to refer to the circumstances. But before doing so he would like to have his resolution somewhat amended; for after His Excellency's announcement of the proposed committee of enquiry on the 3rd instant the circumstances had changed and his resolution was now practically dead as dead as Queen Anne.

Home Member's Objection.

Sir William Vincent, rising to a point of order, said that the Pandit was not justified in proposing an amendment at a moment's notice and it would take the Hon'ble Pandit at least three days before he could substitute anything for the former resolution. The Hon'ble Pandit agreeing requested His Excellency the Viceroy that after three days his resolution might be taken up. Sir William Vincent said that in order to facilitate the work of the Hon'ble members of the Council 15 days should be given for preparation.

Viceroy's Support to Home Member

His Excellency the Viceroy said that he had received the proposed amendment of the Pandit at 7-30 last night and that the Hon'ble Sir William Vincent was justified in his demand and it would be better for the Pandit to wait for 15 days more. Pandit Malaviya showed his readiness to act up to His Excellency's orders provided he could get a definite promise that his question would be taken up in full. His Excellency the Viceroy regretted that he could not give any such promise.

Mr. Malaviya Moves Resolution as it is.

Pandit Malaviya, then proceeding to move the resolution exactly as it stood, said that His Majesty's Government and the Government of India together had recognised that the recent disturbances in the Punjab had been of so unfortunate and grave a character that a committee of enquiry was highly imperative. But before proceeding in that matter he wanted to point out that the recent disturbances were not the outcome of either the Rowlatt Legislation or the Satyagraha movement which it could be indisputably stated went off calmly on the 6th April and he believed that if the movement had been handled with some discretion by the Punjab officials the catastrophe could have been easily averted. He was aggrieved to find desecration of the places of worship. He was aggrieved for the death of those hundreds of people who according to Hon'ble Home Member's statement were above 300 but according to public estimate amounted to 1000. He lamented for all that but trusted that they were mainly due to the indiscretion of the officials in charge of the administration. He said he was sorry that he was going to raise such a question at a time when Sir Edward MacLagan had assumed the charge of the Government of the Punjab.

Sir Edward MacLagan's kind and Generous Nature.

The kindly and generous nature of the present Lieutenant Governor had inspired the people of the province of the Punjab with new hope and it was cruel irony of fate which kept him away from the people of the Punjab. He regretted that he was putting a resolution against a Government of which Sir Edward MacLagan was the head; but he was pleased that he was not their perpetrator.

Personnel of the Committee Decried.

He did not intend to attack the whole service or any particular individual connected therewith; but as a humble and loyal servant of both the Government and the people, he would take up the question of the committee and their personnel. The Government having thought it necessary to appoint a Committee why was it that the Committee announced evoked general dissatisfaction among the Indian public. Papers like the "Leader," "Amrita Bazar Patrika," "Bengalee" and others which were great organs of public opinion of the country had been unanimously decrying against the personnel of the Committee. In view of the general dissatisfaction and disappointment he asked the Government to reconsider the matter.

[Continued to 8th Page.]